

Nummer: 73, 2026

CB *Inter In*

**VORMINGSLEIDSTERS:
Samen wandelen in de voetsporen van moeder Elisabeth,
draggers van liefde en hoop**

Liefdezusters van de H. Carolus Borromeus

Voorwoord

Welkom bij de speciale uitgave 'Een terugblik' van de vormingsleiders, die in juli 2025 hebben deelgenomen aan het Pelgrimsprogramma. Wij willen de deelnemers, die zich volledig hebben ingezet en hun hart hebben geopend voor Gods uitnodiging, van harte danken.

De verschillende uitingen van dankbaarheid en ervaringen van genade die de deelnemers hebben gedeeld, zijn tevens dankuitingen voor ons allemaal, aangezien de éénheid van hart, die door deze ontmoetingen en het delen van het geloof kon worden gesmeed, ons werkelijk kracht, hoop en liefde geeft om de missie van de Congregatie voort te zetten.

Ieder van ons is geroepen tot een specifieke missie, onder meer die van vormingsleider. Soms voelen we ons misschien onwaardig of ongeschikt om vormingsleider te zijn. Als mensen die hun hoop in Christus stellen worden we eraan herinnerd dat, welke missie we ook op ons nemen, er zeker een "parel" is die vaak alleen met het innerlijke oog kan worden waargenomen door onze dialoog met God, de Eigenaar en Gever van de missie.

Vormingsleider zijn is voor sommigen niet eenvoudig, maar dat betekent niet dat het onmogelijk is. Geen mens is volmaakt en vormingsleiders vormen daarop geen uitzondering. Als gewone stervelingen hebben ze soms het gevoel dat ze gefaald hebben in het begeleiden van hun kandidaten. In zulke situaties hebben ze behoefte aan erkenning, waardering, steun en hulp bij het uitvoeren van hun taak. Het dienen als vormingsleider kan Gods manier zijn om ons te ontwikkelen en te vormen, zodat we 30, 60 of zelfs 100 keer meer vruchten kunnen dragen. Vormingsleider worden is ook een aanbod, en dat aanbod is gratis. We kunnen ervoor kiezen om met Jezus te groeien of het af te wijzen. God geeft ons de vrijheid om te kiezen. "Ja... de vrijheid van Gods kinderen."

Door de zegenrijke ervaringen, die zij opdeden in de 'heilige' plaatsen Leut en Maastricht werd hun passie aangewakkerd. Hun ontmoetingen met de zusters in de Nederlandse Regio vormden een oase van verfrissing voor lichaam en ziel. Deze ontmoetingen brachten hun harten dichterbij elkaar. Ondanks het verdriet, dat er afscheid moest worden genomen, ontstond er een hoopvol vuur dat hun geestkracht gaf. Hierdoor waren zij klaar om te worden uitgezonden teneinde deze waardevolle ervaring te delen met iedereen die zij ontmoeten, in het bijzonder de kandidaten die zij begeleiden.

Laten we elkaar steunen en samen met de vormingsleiders verdergaan; laten we dragers zijn van liefde en hoop, samen groeien en ons ontwikkelen, voor de duurzaamheid van de Congregatie.

Mogen we ons er altijd van bewust zijn dat we vormingsleiders zijn, zowel voor onszelf als voor anderen. (*)

Een hartelijke groet van de redactie

Zr. Yetty Tjong Tek Sie

Inhoudsopgave

Voorwoord	1
Inhoudsopgave	2
Reflectie:	3
BEDEVAART: een reis naar de missie van het leven (<i>Zr. Cheryl Ebarial</i>)	3
Een spirituele reis naar het hart van de Congregatie (<i>Zr. Maria Imaculada Mateus Dasilva</i>)	7
VORMINGSLEIDERS: dragers van liefde en hoop, samen op weg in de voetsporen van Moeder Elisabeth (<i>Zr. Regina Chibibi Mang'ungwa</i>)	11
Inspiratie opdoen bij de stichteres (<i>Zr. Baptista Kristi Handayani</i>)	16
In de voetsporen van Moeder Elisabeth (<i>Zr. Marlisa Nursulis Setyowati</i>)	19
Luister naar zijn wil (<i>Zr. Agnetta Miming Handayani</i>)	22
Bloei waar je bent geplant (<i>Zr. Yosepha Boniface Kimario</i>)	25
Als God tot het hart spreekt, wordt liefde de taal (<i>Zr. Liani Sri Mulyani</i>)	30
Wandelen met een brandend hart (<i>Zr. Maria Widyatindah</i>)	32
Ik vertel dit alles uit dankbaarheid (<i>Zr. Anunsita Nonci Kause</i>)	35
Mijn hart brandt van liefde (<i>Zr. Felicie de Deus Maia</i>)	40
Fotogalerij	43

BEDEVAART: een reis naar de missie van het leven

Zr. Cheryl Ebarial

De pelgrimage was voor mij een grote zegen en een unieke kans voor groei, verdieping, vernieuwing en herbronning tijdens mijn persoonlijke en spirituele reis als CB-zuster.

In de voetsporen van Moeder Elisabeth kwam ik tot het besef ben ik tot het besef gekomen, dat de werkelijkheid langzaam tot me doordringt wanneer ik even stilsta, luister en nadenk over de weg die zij heeft bewandeld.

Tijdens deze pelgrimstocht werd ik diep geraakt door de terugkeer naar de geboorteplaats van Moeder Elisabeth. Ik probeerde haar voetstappen te volgen door het bezoeken van plaatsen, die voor haar ontwikkeling en vorming van belang zijn geweest. Door te luisteren naar wat mijn medezusters deelden, door het ervaren van de

ondergrondse ruimtes van het kasteel, door aanwezig te zijn op de plekken waar zij leefde en verbleef was ik in staat om het in haar hart geplante, gegroeide en gevormde zaadje van geloof en liefde voor God te zien. Dit vormde een diep en levend geloof, waarbij ze steeds Gods leiding en liefde zocht om haar doel te vervullen. Hierdoor wilde ik mij ook volledig onderdompelen in mijn eigen wereld en de wereld van de Congregatie via de plekken die voor Moeder Elisabeth belangrijk waren. Plaatsen met verborgen schatten, verrijkende en levengevende informatie en ontmoetingen. Haar ervaringen in

het kasteel, vooral met haar familie vormden een leerschool voor het omgaan met lijden en het invullen van haar waarden – een smeltkroes waar haar verlangen om God en anderen te dienen werd gelouterd. Dit was het begin van Moeder Elisabeths unieke spiritualiteit en charisma, die werd verdiept door haar reis naar Maastricht, haar indrukwekkende

Kasteel Vilain XIII te Leut, gezien vanaf de achterzijde van het gebouw.

Vernieuwing van de geloften in de kapel Onder de Bogen, Maastricht.

ontmoetingen in het huis van de familie Nijpels, de uitdagingen van de eerste gemeenschap in de Lenculenstraat, de Calvarienberg, het ontstaan van een andere congregatie in Sittard en zelfs haar dood. Dit waren allemaal heilige momenten, die leidden tot de voortdurende uitbreiding van de Congregatie, een levend getuigenis van Gods barmhartige liefde en het breken van het brood dat gedeeld moet worden voor de redding van anderen.

Deze pelgrimstocht verdiepte niet alleen mijn begrip voor het charisma en de missie van Moeder Elisabeth, maar ook mijn liefde en dankbaarheid voor haar moedige ijver en haar door geloof gekenmerkte levensweg, waarbij zij Gods wil te midden van opoffering en lijden vervulde.

Een diep gevoel van verbondenheid was een van de belangrijkste zegeningen van deze reis. Het wandelen met medezusters, het delen van verhalen, lachen, bidden, stille momenten delen en de uitdaging aangaan om onze persoonlijke en gemeenschappelijke schaduwkanten onder ogen te zien. Hieruit ontstond een hernieuwd gevoel van solidariteit, wederzijdse bemoediging en gedeelde

hoop. Niet als individuen, maar als verenigd geheel: de CB-familie. Het was niet alleen mijn reis, maar de ónze: elke stap nodigt uit om samen op weg te gaan, elkaar te steunen en als gemeenschap te getuigen van Gods liefde. Dit wordt nog eens benadrukt door de woorden van Moeder Elisabeth op haar sterfbed: *“Mijn dochters, zet Gods werk voort met moedige ijver, in voortdurend gebed en samenwerking. Laat alles aan God over en onderwerp je aan Zijn Heilige Wil. Blijf aan de ploeg; het fundament dat is gelegd, zal voortdurend door onze Lieve Heer gezegend worden. Neem in moeilijke tijden je kruis op je, zwijg en leg alles in de handen van onze Heer. Bid om geduld, richt je ogen vaak op het kruisbeeld; geloof mij dan, mijn dochters, alles zal goed komen; niets zal meer ontbreken... Wat kan ik nog zeggen? Alles spreekt voor zich. Moge de Naam van de Heer gezegend zijn in alle eeuwigheid!”*

Dit motiveert mij om altijd trouw te blijven aan God en vol te houden in Zijn liefde tot aan mijn dood, zoals Moeder Elisabeth dat deed tijdens haar leven op aarde: in Gods liefde blijven geloven, wat er ook gebeurt. Gods wil staat voorop voor de groei en het heil van anderen en voor de glorie van de

geliefde van mijn hart, mijn metgezel, vriend en leider op deze levensreis.

De pelgrimage geeft me nieuwe energie en een nieuwe visie, vooral nu ik terugkeer naar ons CB-studiehuis op de Filippijnen en het regionale leiderschapswerk voortzet. Ik voel me geroepen om de vruchten van deze reis op tastbare wijze te delen – door de jonge zusters uit te nodigen om door middel van creatieve en contemplatieve oefeningen dieper door te dringen in de geest van Moeder Elisabeth. De fysieke afstand tot het geboorteland van onze Stichteress vormt geen belemmering voor de levende ontmoeting met haar nalatenschap. Als we ons hart openstellen, biedt ook ons eigen huis vruchtbare grond voor vernieuwing.

- Ik streef – geïnspireerd door het leven van Moeder Elisabeth – naar het creëren van meer ruimte voor het gezamenlijk en persoonlijk delen van geloofsreizen. Ik nodig daarbij elke zuster uit om haar eigen ervaringen met Gods liefde in het dagelijks leven te benoemen en te koesteren.
- Ik voel me geroepen om momenten van stil gebed en bezinning te bevorderen naar het voorbeeld van Moeder Elisabeth.
- Ik wil het beoefenen van ‘spirituele pelgrimstochten’ bevorderen door in onze gemeenschap gebedshoekjes in te

richten, waar we met name rond belangrijke momenten in Moeder Elisabeths leven symbolisch haar sporen kunnen volgen.

- Als vormingsleider hoop ik andere gemeenschappen te inspireren om ‘bedevaartnovenen’ of interactieve retraites in het teken van haar nalatenschap te organiseren.
- Ik zal bezinningsmateriaal ontwikkelen, gebaseerd op Moeder Elisabeths leven, om novicen en zusters aan te moedigen via vragen, gebedsoefeningen e.d. een ‘innerlijke reis’ te maken.
- Ik zal ‘virtuele pelgrimsdagen’ organiseren, waarbij we aan de hand van teksten, muziek, kunst of online rondleidingen om de spirituele verbondenheid en het onderlinge contact te versterken.
- Ik zal mogelijkheden voor maatschappelijke dienstverlening creëren om vormelingen en zusters te helpen met empathie en een bescheiden houding contact te zoeken met de minder bedeedden in onze samenleving.
- Ik verbind mij ertoe een levende getuige te zijn en anderen te helpen met dezelfde aandachtige, hoopvolle geest van Moeder

Samen met de zusters, emeritus Bisschop Wiertz, pater Ignatius Julian en Chris Wouters (organist) in de Ceciliazaal na de afsluitende viering van het programma.

Elisabeth, door zusters tijdens hun vorming goed te begeleiden.

Op al deze manieren hoop ik dat onze Filipijnse gemeenschap, en met name de jonge zusters in ons studiehuis, deze pelgrimsgeest mogen ervaren: een vernieuwing van geloof en ijver, diepere gemeenschapsbanden en een levendige verbondenheid met onze Stichteress, ongeacht de afstand. Door voortdurend gebed, delen en daden van dienstbaarheid hoop ik dat we allemaal moedig en vreugdevol samen in de voetsporen van Moeder Elisabeth mogen treden. Trouw aan Gods wil, in steeds nieuwe omstandigheden en ten behoeve van allen die wij dienen en aan onze zorgen zijn toevertrouwd.

Voor dit alles dank ik God, omdat Hij op mysterieuze en wonderbaarlijke wijze werkt in de eenvoud en alledaagsheid van het leven en op

verrassende wijze zijn zegeningen ontvouwt via jullie, lieve zusters van het Generaal Bestuur, het Regionaal Bestuur van de Nederlandse Regio en alle betrokken zusters uit verschillende gebieden, evenals de gemeenschap in Leut. Aan jullie allemaal, lieve zusters, hartelijk dank dat jullie deze pelgrimstocht voor mij als CB-zuster tot een heilige en betekenisvolle reis hebben gemaakt. Moge God al deze inzichten en overwegingen zegenen, terwijl ik ze met me draag. Ik probeer ze elke dag meer na te leven – me steeds bewuster wordend van Moeder Elisabeths leefwijze – door in mijn dagelijks leven steeds aandachtiger te luisteren naar Gods wil. Daarbij zet ik mijn eigenbelang opzij en zie ik moedig mijn schaduwkanten onder ogen door verzoening en Gods genade toe te laten. Moge de Naam van de Heer voor eeuwig gezegend zijn! Amen. (*)

Vanuit de binnentuin is het voormalige huis van de familie Nijpels te zien, met op de achtergrond de torens van de Sint Servaasbasiliek (links) en de Sint Janskerk (rechts).

Een spirituele reis naar het hart van de Congregatie

Zr. Maria Imaculada Mateus Dasilva

Mijn hart fluisterde dat God een plan had met mijn deelname aan deze pelgrimstocht, niet alleen voor mijn persoonlijke groei, maar ook voor die van de Congregatie in Oost-Timor.

Toen ik het WhatsApp-bericht van zuster Yustiana ontving, reageerde ik vrij onbewogen, aangezien ik volledig gefocust was op mijn opdracht in Jakarta, een project dat drie maanden lang mijn aandacht opeiste. Er waren veel deadlines en taken die ik moest afronden. Op dat moment kwam het idee van een pelgrimage of zelfs maar een reis buiten Jakarta, totaal niet bij me op. Ik ging gewoon door met mijn dagelijkse taken, vastbesloten om mijn verantwoordelijkheden op een goede manier te vervullen.

In maart werd ik door zuster Marie Yose benaderd in verband met de vereisten voor een paspoort en visum voor burgers van Oost-Timor. Pas op dat moment dacht ik weer aan de reis naar Nederland. Verrassend genoeg ervoer ik ook toen nog geen bijzondere gevoelens, opwinding of spanning. Maar ergens diep van binnen hoorde ik een zachte stem, die me eraan herinnerde dat dit een grote verantwoordelijkheid zou zijn. Mijn hart fluisterde dat God een plan had met mijn deelname aan deze pelgrimstocht, niet alleen voor mijn persoonlijke groei, maar ook voor die van de Congregatie in Oost-Timor. Hoewel ik aanvankelijk geen speciale roeping voelde, besepte ik wel dat hetgeen voor me lag heel belangrijk zou zijn. Ik begon me open te stellen en erop te vertrouwen dat Gods plan, hoewel niet meteen duidelijk, altijd goed is. Dit gaf me de moed om de stroom te volgen en er te zijn voor wat er ook maar zou komen.

Tijdens de voorbereidingen en de reis zelf heb ik een diepgaand en persoonlijk proces doorgemaakt. Het was alsof ik werd *uitgenodigd* om het hart van de Congregatie binnen te treden: de spiritualiteit waarop onze gemeenschap is gegrondvest. Toen ik arriveerde in de geboorteplaats van Moeder Elisabeth ontwaakte er iets in mij. Het was niet

Een van de kelders van kasteel Vilain XIII in Leut.

zomaar een bezoek aan een belangrijke historische plek; het was bijna alsof Moeder Elisabeth mij verwelkomde, onderwees en begeleidde. Ik voelde hoe haar geest me zachtjes leidde en me uitnodigde om eerlijk naar mezelf te kijken en mijn leven als onderdeel van de Congregatie opnieuw te positioneren.

Een van de ervaringen die mij diep heeft geraakt, was het betreden van de kelderruimte. Op deze plek voelde ik de innerlijke onrust die Moeder Elisabeth ervoer toen ze mensen zag lijden, en dat terwijl ze nog maar heel jong was. Het was werkelijk buitengewoon. Haar liefde voor het heil en het welzijn van anderen begon al op jonge

kamertje. Maar dat was voor haar niet van belang; het allerbelangrijkst was de redding van mevrouw Nijpels. Dat herinnerde me weer eraan *dat eenvoud de levenswijze is van een CB-zuster*. Het ware doel van onze Congregatie is zoveel mogelijk mensen terug te brengen naar God en een heilig leven voor Hem te leiden. Het gaat niet om een luxueus huis of de beste faciliteiten, maar om een hart, dat altijd met God verenigd is.

Ik heb grote bewondering voor Moeder Elisabeth, omdat zij zich niet liet beïnvloeden door uiterlijke schijn. In plaats daarvan was haar hart altijd verenigd met God, wat haar ertoe bracht boven

Zuster Imaculada en zuster Cheryl in het kamertje van Moeder Elisabeth in het huis van de heer Paul (voorheen eigendom van familie Nijpels).

leeftijd, toen ze in veel opzichten nog als een kind werd beschouwd. Dit moment versterkte mijn overtuiging van de zeer sterke wortels van onze Congregatie. Hierdoor kon ik ook begrijpen waarom God Moeder Elisabeth koos als Stichteres in plaats van gewone zuster. Ze had een uitzonderlijk hechte band met de zwakken, de armen en degenen die in nood verkeerden. Dit was niet alleen een spirituele, maar ook een zeer persoonlijke band, waaruit bleek hoe groot haar hart was voor de noodlijdende medemens.

Een andere, zeer ontroerende ervaring was het bezoek aan de slaapkamer van Moeder Elisabeth in het huis van de familie Nijpels. De kamer was piepklein en smal, net groot genoeg om in te slapen en te bidden. Hoewel het huis enorm groot was, woonde Moeder Elisabeth in dat kleine

zichzelf uit te stijgen en zich diep bewust te zijn van het lijden in de wereld. Een met God verenigd hart kan alles veranderen in vrede, kalmte en vreugde. Zo'n hart overwint angst en is in staat zich volledig aan anderen te geven. Ik voelde heel diep hoezeer Moeder Elisabeth de gekruisigde Jezus liefhad in dat kleine kamertje. Haar zuivere en volmaakte liefde werd werkelijk door haar beleefd en zij beantwoordde Gods liefde met heel haar hart.

Tijdens deze reis kwamen er ook diepgaande vragen in mij op: *waar sta ik op dit moment binnen de Congregatie? Wat is mijn ware plaats, mijn inzet en mijn bijdrage aan deze traditie?* Dit waren niet louter intellectuele vragen. Ze raakten mijn identiteit en levenspad als lid van de Congregatie. Elke stap van deze pelgrimstocht, elk gebed, elke

Activiteiten na de slotceremonie in de Kapittelzaal.

overpeinzing, elk moment van stilte heeft een diepe indruk op mij achtergelaten. Deze ervaring gaf mij de kans om op een echte, persoonlijke en tastbare manier opnieuw aansluiting te vinden bij onze grondwaarden. Ik had het gevoel dat ik door Moeder Elisabeth werd gevormd, onderwezen en misschien zelfs herboren. Elke kleine gebeurtenis onderweg werd een les, die in mijn geheugen staat gegrift.

Terugkijkend op de reis – van de aanvankelijke onbewogenheid tot de ingrijpende spirituele transformatie – zie ik dat God inderdaad achter elke gebeurtenis een prachtig plan heeft. Niets is toeval. Zelfs toen mijn hart aanvankelijk onbewogen leek, heeft God mij stap voor stap voorbereid, waardoor ik zowel lichamelijk als geestelijk een reis kon maken naar een dieper begrip van mijn roeping.

De pelgrimage maakte me op indringende wijze duidelijk dat spirituele groei vaak ontstaat tijdens alledaagse momenten. Wat begint als een routine of taak, kan uitgroeien tot een leven veranderende ontmoeting als we openstaan voor Gods werking. Ik heb geleerd dat verantwoordelijkheid en roeping niet altijd gepaard gaan met intense gevoelens of duidelijke tekenen; soms komen ze stilletjes en

ontvouwen ze zich terwijl we in geloof verdergaan.

Door Moeder Elisabeth heb ik een levend voorbeeld van *liefde, opoffering en toewijding* mogen ervaren. Ze heeft me niet alleen geïnspireerd om haar te bewonderen, maar ook om in mijn dagelijkse leven haar voorbeeld te volgen. De uitnodiging om een leven op te bouwen – geworteld in liefde – dat voortdurend vernieuwd wordt door gebed en gesterkt door de gemeenschap.

Kortom, deze pelgrimage heeft me geleerd ieder moment te waarderen en te vertrouwen op Gods plan, zelfs als ik het niet helemaal begrijp. Ik besef nu dat het een voortdurende reis is om net als Moeder Elisabeth iemand te worden met oprechte liefde en verantwoordelijkheid. Ik ben geroepen om trouw te zijn, te volharden bij uitdagingen die op mijn pad komen en door mij van binnenuit te laten vormen door Gods liefde.

Mogen alle leden van onze Congregatie, en allen die door onze missie geraakt worden, moedig het voorbeeld van Moeder Elisabeth volgen, en mogen zij de vurige liefde van God ervaren en verlossing voor hun ziel vinden. Mogen allen die ik dien, Gods liefde kunnen zien en voelen in alles wat ik doe. ()*

BRIEF AAN MOEDER ELISABETH

Lieve Moeder Elisabeth,

Ik kom naar u toe als uw dochter, nog steeds lerend om het pad te bewandelen, dat u me hebt gewezen. Mijn hart voelt breekbaar en soms voel ik me zwak wanneer ik geconfronteerd word met de mensen en uitdagingen om me heen. Ik vraag me vaak af of wat ik doe echt de liefde, het geloof en de geest weerspiegelt die u mij hebt bijgebracht – de liefde die voortkomt uit de gekruisigde Jezus.

Moeder, ik vraag u nederig om mijn hand vast te houden en me te begeleiden. Leer me alstublieft kalm en geduldig te zijn, zoals u dat was. Laat me zien hoe ik alle vreugde en verdriet met vrede en nederigheid kan dragen. Wanneer ik bang of ontmoedigd ben, laat me dan denken aan de moed, het diepe geloof en de eenvoud waarmee u elke dag leefde.

Ik zal nooit vergeten hoe ik uw kleine slaapkamer in dat grote huis binnenkwam. Het was een piepklein, eenvoudig kamertje dat u niet had gekozen vanwege het comfort, maar omdat uw hart gericht was op de redding en het welzijn van anderen en niet op uzelf. U hebt me geleerd dat het echte doel in het leven niet draait om grote huizen of de beste spullen, maar om een hart dat altijd verenigd is met God en openstaat voor anderen. U hebt me altijd laten zien dat wat het leven mooi maakt in Gods ogen niet dat is wat ik bezit, maar wie ik van binnen ben en hoeveel ik bereid ben te geven voor anderen.

Moeder, ik wil een licht zijn voor anderen, net zoals u dat voor mij bent. Ik hoop dat de mensen om mij heen door mijn woorden en daden de liefde, de hoop en de bezieling kunnen voelen die u in u droeg. Als ik de weg kwijtraak, zal ik denken aan hoe dicht uw hart bij degenen ligt die lijden, bij de armen en de zwakken, en hoe u altijd boven uzelf uitstak om voor hen te zorgen. Bid alstublieft voor mij, Moeder, zodat ik sterk kan worden in geloof en liefde. Ik wil blijven vasthouden aan uw geest, trouw blijven aan God en aan uw voorbeeld, zelfs als het leven moeilijk is. Ik vertrouw erop dat uw gebeden en uw liefde mij stap voor stap zullen leiden als uw dochter met een oprecht en nederig hart.

*Met alle liefde,
Zr. Maria Imaculada*

VORMINGSLEIDERS: dragers van liefde en hoop, samen op weg in de voetsporen van Moeder Elisabeth

Zr. Regina Chibibi Mang'ungwa

Tijdens de pelgrimage voelde ik overal Moeder Elisabeths levende spiritualiteit. Tijdens de eerste dag in de Bogenkapel van het Moederhuis voelde ik een diepe verbondenheid met haar.

Ik voelde me geroepen om de heilige grond waar zij ooit heeft gebeden te kussen: “Als het God behaagt, dat hier in deze stad Maastricht een klooster gesticht moge worden, waarin God oprecht gediend zou worden.” Uit dat gebed is onze Congregatie ontstaan. Vlakbij was het kasteel van Leut en de gemeenschap aldaar, de bescheiden kamer in het voormalige huis van familie Nijpels en haar kamertje in het Moederhuis, plaatsen doordrongen van de aanwezigheid van onze Nederlandse zusters. Een

ander moment dat me diep raakte was de pijnlijke scheiding van Moeder Elisabeth en Moeder Seraphien. Beide vrouwen wilden slechts Gods wil volgen en uit hun overgave ontstond een nieuw ‘leven’: de oprichting van een andere congregatie, de Zusters van het Kostbaar Bloed. Het is waar: Gods mysterieuze wegen leiden altijd naar genade en een nieuw begin.

Moeder Elisabeths jeugd in het kasteel te Leut is een andere ervaring, die mij tot tranen toe heeft bewogen. Vanaf het begin stond ze dicht bij de

Dankgebed voor een veilige reis van de zusters uit Tanzania in de kapel Onder de Bogen in Maastricht.

lijdende medemensen en nam ze als een moeder de verantwoordelijkheid op zich om voor hen te zorgen. Via ondergrondse gangen bracht ze voedsel naar hun schuilplaats. Op dat moment wijdde ze haar tijd en haar leven volledig aan de lijdende Christus. Volgens mij kan de samenleving die Moeder Elisabeth heeft ervaren worden vergeleken met de huidige: een zwaargewonde samenleving, die hoop nodig heeft, gehoord moet worden vanwege haar nederigheid en aangeraakt dient te worden om te genezen. Vanuit deze ervaring moet ik in de voetsporen van Moeder Elisabeth treden om medemensen aan de rand van de samenleving en degenen die geen hoop hebben te bereiken.

Ik heb met eigen ogen de eenvoudige kamer van Moeder Elisabeth in het huis van familie Nijpels gezien, aangeraakt en me erin ondergedompeld. In deze kamer heeft zij gebeden en dacht zij na over het lijden van Jezus voor de redding van de zielen van de heer en mevrouw Nijpels. Vanuit deze kamer ontstond het charisma van de Congregatie. Moeder Elisabeth is mijn voorbeeld op het gebied van gebed en diepe bezinning en vanwege haar

Knielend bij het graf van Moeder Elisabeth in de Sint-Petrus-en-Pauluskerk in Wolder.

medelevende liefde voor hen die lijden. Ook heb ik mogen ervaren dat de huidige eigenaren de Congregatie zeer respecteren en dat de zusters altijd welkom zijn. Wat ik van hen heb geleerd, is hun vriendelijkheid en gastvrijheid en dat God hen gebruikt als instrument om de geschiedenis van Moeder Elisabeth en de Congregatie in stand te houden.

Daarnaast is er Moeder Elisabeths kamer in het Moederhuis, waar ze haar hele verdere leven woonde. Ze leidde een eenvoudig leven, gedreven door medelevende liefde voor de mensen, om de zielen in Calvarienberg te raken en te redden. Tijdens ontmoetingen met de oudere zusters, luisterde ik naar hun gevoelens en ervaringen. Twee van hen vertelden dat ze vroeger met velen waren en dat de refter altijd vol zat. Nu zijn er nog maar weinig zusters. Ze glimlachten echter en keken met hoop naar de voorzetting van de Congregatie. Ze werken niet meer, worden verzorgd en zijn dankbaar voor wat de Congregatie voor hen heeft gedaan en nog doet. Zij hebben nog één grote verantwoordelijkheid: bidden voor alle leden van de Congregatie. Dit bracht ik in verband met de gemeenschap in Leut, waar slechts twee missionarissen zijn. Het zien van de vele leegstaande kamers in het Moederhuis doet ook pijn. Als vormingsleider voel ik de behoefte om mijn gedachten hierover met de zusters te delen als een uitnodiging tot missionaire bezieling, een oproep tot delen, eenheid en solidariteit binnen de Congregatie.

Een andere plek waar ik Moeder Elisabeth ontmoette, was op de begraafplaats in Wolder. Ik knielde neer bij haar graf, dat zich in de kerk van St. Petrus en Paulus bevindt, en opnieuw voelde ik de drang om het te kussen en te luisteren naar haar gefluister in mijn oren, dezelfde krachtige boodschap die zij had ervaren vóór de oprichting van de Congregatie, nog steeds een grote zorg voor de voortzetting van de missie die zij begon; haar verlangen is nog steeds levend... *"Waar in God oprecht gediend zou worden"* (EG 5).

Wat mij verraste, was het congregatiearchief. Het was voor mij een wonder om Moeder Elisabeths handgeschreven aantekeningen en andere belangrijke documenten te zien. Het spoort mij aan om waar ik ook ben, gegevens en documenten bij te houden, verslag te doen van belangrijke gebeurtenissen, met name die van historisch belang kunnen zijn voor de Congregatie.

De pelgrimage was echter niet alleen bedoeld om historische plaatsen te bezoeken, maar er werden ook door verschillende sprekers lezingen gegeven. De eerste lezing werd verzorgd door pater Dennis SVD, met als onderwerp: *‘Vormingsleiders: dragers van liefde en hoop, samen in de voetsporen van Moeder Elisabeth’*. De woorden van pater Dennis inspireerden mij, namelijk dat het een voorrecht, een zegen en een genade is om vormingsleider te zijn. Het is een missie binnen de missie, voor mij een roeping om liefde en hoop te schenken aan degenen met wie ik samen in de voetsporen van Moeder Elisabeth treed. De

periode vóór en na Vaticanum II en de huidige situatie van de Congregatie in Nederland“, een lezing die werd gegeven door zr. Lisbeth, de overste van de Nederlandse Regio. Dit onderwerp ging nader in op de situatie van maatschappij, kerk en Congregatie. Met name tijdens de Franse Revolutie was er sprake van veel materiaal én geestelijk leed. Ik werd me ervan bewust dat elke situatie waarmee de samenleving wordt geconfronteerd, ook de kerk en de Congregatie raakt, zowel positief als negatief. Dit beseffende, voelde Moeder Elisabeth zich geroepen om de Congregatie te stichten (EG 5). Uit pijnlijke

Zuster Lisbeth en zuster Paulie tijdens de sessie over *‘De ontwikkeling van de Congregatie in Nederland’*.

volgende lezing ging over *‘Groei naar spirituele volwassenheid’* door zuster Carolina, lid van het Generaal Bestuur. Het was een ontroerend onderwerp, omdat het mijn spirituele reis in de richting van volwassenheid in kaart bracht. Ik dacht na over mijn relatie met God tijdens alle vormingsfasen en ontdekte het belang van persoonlijke vorming. Waar zelfvorming is, is er sprake van voortdurende vorming, zoals vermeld in EG 140: *“Want ik geef er de voorkeur aan om van tijd tot tijd bij mijn geliefde Jezus te zitten...”*. Moeder Elisabeth bouwde al vanaf haar kindertijd een relatie met Jezus op; haar spiritualiteit komt dan ook voort uit haar jeugd in het kasteel, waar ze de gevangenen diende door hen te eten te geven.

Een ander onderwerp was *“Oprichting en ontwikkeling van de Congregatie in Nederland: de*

ervaringen vloeiden zegeningen voort. Toen ik de situatie in de huidige maatschappij zag, besepte ik dat er behoefte is aan geestelijke wapens. Vanuit de Congregatie in Maastricht wordt opgeroepen tot een missionaire geest, eenheid en solidariteit in alle gebieden.

Door zr. Sofia werd een toelichting gegeven op de weg van de eerste gemeenschap in Sittard naar een nieuwe congregatie. Bij dit verhaal had ik gemengde gevoelens. In eerste instantie was ik blij om het verhaal te horen, omdat ik daardoor meer begrip kreeg voor de redenen die destijds tot de afsplitsing hebben geleid. Maar terwijl ik verder luisterde, raakte het me en deed het pijn dat de twee zusters, Moeder Elisabeth en Moeder Seraphien een heel moeilijke beslissing moesten nemen. Hieruit leer ik dat ik, wanneer ik in een

Een bezoek aan het graf van Moeder Seraphien in het Kostbare Bloed-kloostercomplex te Windraak.

dergelijke situatie verkeer, me aan God moet overgeven zodat Zijn wil geschiede, met een sterk geloof in God en vertrouwen op Zijn Voorzienigheid (EG 23), volharding en hetloslaten, hoewel dat niet gemakkelijk is. Hier ligt een mysterie: de pas opgerichte Congregatie en de roeping van Moeder Seraphien om zelf stichteres te worden. Daarom is roeping een mysterie.

Bovenstaande ervaringen, zowel op de verschillende plaatsen als door de inbreng van anderen, hebben mij geholpen de kern van de spiritualiteit, het charisma en de missie van Moeder Elisabeth te begrijpen. Ik voel mij gezegend dat ik in de voetsporen van de Stichteres mag treden; door het delen van ervaringen en de inbreng van anderen ben ik me bewust geworden van de omstandigheden die Moeder Elisabeth ertoe hebben bewogen de Congregatie op te richten, van de ontwikkeling en groei van de congregatie, van de reikwijdte die zij inmiddels op vele gebieden heeft bereikt, en van de huidige situatie en de toekomst van de congregatie.

Als vormingsleider is Moeder Elisabeth voor mij

een voorbeeld bij de begeleiding van de vormelingen: vanaf het begin een stevig fundament leggen, uitgaande van hun achtergrond en hun eerste ontmoeting met God en hun relatie met Hem in hun dagelijks gebed. Met hen één voor één op weg gaan, aangezien ieder van hen uniek is en een eigen ervaring heeft, maar ook stap voor stap samen met de groep. Samen leven en elkaar helpen het goede in de roeping en missie te zien door gebed, gemeenschap en apostolaat met vreugde te beleven – naar het voorbeeld van Moeder Elisabeth – om dit in het vormingsproces te integreren en te verdiepen.

Ik ervaar de liefde van God en de Congregatie doordat deze pelgrimstocht naar de bron van de Congregatie aan mij wordt aangeboden. Dit is een genade en een geschenk, dat ik ervaar als een vernieuwing, waardoor ik als persoon en in mijn apostolaat een nieuwe start kan maken. Na de pelgrimage ga ik terug om me verder te verdiepen in wat ik heb gezien, aangeraakt en ontvangen. Dat wil ik graag delen en probeer ik samen met andere zusters 'Dragers van liefde en hoop te zijn, samen op weg in de voetsporen van Moeder Elisabeth'. (*)

Mijn brief aan Moeder Elisabeth

Lieve Moeder Elisabeth, geprezen zij Jezus Christus!

Lieve Moeder, ik maak van deze gelegenheid gebruik u te bedanken voor uw liefde en vriendelijkheid vanaf de eerste dag van mijn aankomst in de Bogenkapel met de Generale Overste, haar bestuur, de zusters en de medepelgrims, en om u op deze heilige plek te mogen ontmoeten.

Moeder Elisabeth, u bent werkelijk een liefhebbende moeder. Al sinds uw kindertijd hebt u de lijdende Christus liefgehad via zijn volk, en dit heeft u ertoe bewogen de Congregatie te stichten.

De reis er naartoe was niet gemakkelijk, maar dankzij uw sterke geloof in Gods voorzienigheid dat alles goed zou komen, heb ik dit nu met eigen ogen mogen aanschouwen.

Lieve Moeder, de tijd is gekomen om afscheid te nemen; sta mij toe terug te keren om verder te vertellen over de mysterieuze en wonderbaarlijke daden die God voor mij heeft verricht.

Herinner je je Maastricht nog, waar je wens was dat, ... Als het God behaagt, dat hier in deze stad Maastricht een klooster wordt gesticht, waarin God oprecht gediend zou worden" en alle gebieden waar uw spiritualiteit, charisma en missie worden gedeeld.

Zorg goed voor de zusters die hier blijven, het Generaal Bestuur, de zusters met speciale taken en mijn groepsgenoten die terugkeren naar de gebieden.

*Met liefde en gebed,
Je dochter
zuster Regina Chibibi*

Inspiratie opdoen bij de stichteres

Zr. Baptista Kristi Handayani

*Ik ben de Congregatie zeer dankbaar
dat ik heb mogen deelnemen aan de Pelgrimage in het Moederhuis te Maastricht.
Dit was een zeer betekenisvolle en inspirerende ervaring voor mijn leven als CB-zuster,
met name voor mijn taak als begeleidster van jonge zusters.*

Tijdens deze pelgrimage hebben verschillende dingen een diepe indruk op mij gemaakt. Het eerste bezoek was aan het kasteel, waar Moeder Elisabeth haar jeugd doorbracht. Ik was ontroerd, geraakt en sprakeloos toen ik de kelder betrad waar gevangenen werden vastgehouden. Het was een krappe, donkere, koude en onmenselijke plek. Zelfs nadat ze waren gemarteld en vermoord, werden hun lichamen in de Maas gegooid. Elke dag was Moeder Elisabeth getuige van hun lijden. Het is verbazingwekkend en inspirerend, dat Moeder Elisabeth dit heeft kunnen verwerken,

waardoor ze gevoelig werd voor het lijden van anderen. Als onaangename ervaringen uit de kindertijd zorgvuldig worden verwerkt, worden ze een kracht die tot uiting komt in medeleven met de lijdende medemens en zelfs in deelname aan Gods heilswerk.

Ook was ik onder de indruk van de twee zeer toegewijde zusters in de gemeenschap van Leut. Ondanks de moeilijke situatie en omstandigheden waarin de kerk zich bevindt, toonden de zusters in hun pastoraal werk creativiteit, veerkracht en een open hart. De geest van Moeder Elisabeth leeft in

Kasteel Vilain XIII te Leut, gezien vanaf de voorkant.

Voor het gebouw van het klooster in Leut met leden van de gemeenschap:
zuster Mariani (rechts) en zuster Aufrida (links).

deze gemeenschap nog steeds voort door haar missie. Dit geeft mij kracht en inspiratie.

Het was ook erg interessant om te luisteren naar de lange geschiedenis van de Nederlandse Regio. Het was inspirerend om te horen hoe het aantal zusters in het verleden gestaag groeide en hun werk zich uitbreidde. Tegelijkertijd was het zorgwekkend om te vernemen dat het aantal zusters in Nederland geleidelijk begon af te nemen en de gemeenschap vergrijsde. Als gevolg daarvan werden de vele apostolaatswerkzaamheden die vroeger over de hele Regio verspreid waren, één voor één stopgezet.

Dit is echter een realiteit die we onder ogen moeten zien. *"We hoeven niet met veel te zijn om Gods krachtige instrument te zijn. We hoeven niet met veel te zijn om significant te zijn. We hoeven alleen maar vaten van klei te zijn die klaar zijn om te worden gebroken, zodat het licht in ons, naar de wereld om ons heen kan schijnen"*. (GK 2017)
Deze zin vind ik echt interessant en ontroerend.

Hoewel het aantal zusters en werkgebieden in Nederland fysiek gezien afneemt, hopen we dat de geest van Moeder Elisabeth helder zal blijven schijnen en zich naar vele gebieden zal verspreiden. Dit moedigt mij aan om nog meer van de Congregatie te houden en de geest van Moeder Elisabeth uit te dragen, waar ik ook ben.

De ervaringen van Moeder Elisabeth en Moeder Seraphien in Sittard waren vol beproevingen en leidden uiteindelijk tot de oprichting van een nieuwe Congregatie. Hun tijd in Sittard was een zware beproeving. Hun gehoorzaamheid en openhartigheid bij het luisteren naar en uitvoeren van Gods wil vormen voor mij een prachtige inspiratiebron. Dit vereist nederigheid en vrijheid, wat soms niet eenvoudig is.

Moeder Elisabeths levensweg was een kruisweg, waarbij zij voorrang gaf aan de redding van zielen en de nabijheid tot hen die lijden. Het was een kruisweg die zij met vreugde bewandelde, omdat zij onvoorwaardelijk door God werd bemind. Deelname aan deze pelgrimage was als een

retraite van drie weken. Samen met de andere deelnemers werd ik uitgenodigd om inspiratie te putten uit Moeder Elisabeth, rechtstreeks uit de bron, namelijk in het Moederhuis en door de plaatsen te bezoeken waar zij ooit woonde en verbleef. Door het materiaal, het delen, de bezinning, de ontmoetingen en de gemeenschap tijdens het pelgrimageprogramma voelde ik me gesterkt, verfrist en uitgenodigd om mijn relatie met de gekruisigde Jezus voortdurend te koesteren. Door te luisteren naar de verhalen over Moeder Elisabeth en door in direct contact te komen met haar woonplaats, voelde ik me uitgenodigd om mezelf te vernieuwen in het liefhebben van anderen en de zusters. De saamhorigheid en ontmoetingen met de zusters in het Moederhuis Onder De Bogen brachten

warmte, zusterschap en Gods grenzeloze liefde.

Tijdens deze ervaring voelde ik een verbondenheid als CB-zuster, die dezelfde hoop voor de Congregatie deelt. God heeft ons tijdens deze pelgrimage werkelijk liefgehad door de liefde, vriendelijkheid en vrijgevigheid van zuster Sofia en het Generaal Bestuur, zuster Lisbeth en alle zusters van de Nederlandse Regio, evenals de commissie die ons tijdens de pelgrimage begeleidde en bijstond. De geest van Moeder Elisabeth en de liefde van de zusters die ik heb mogen ontvangen, zijn het waard om te delen met de zusters en de leden in de missie.

Moge Zijn Naam voor altijd verheerlijkt worden.
Amen. (*)

Met een paar Nederlandse zusters na het culturele optreden in de Ceciliazaal, Onder de Bogen.

In de voetsporen van Moeder Elisabeth

Zr. Marlisa Nursulis Setyowati

*"... hiervoor kunnen wij de Goede God niet genoeg loven en danken." (EG 79)
De kans om het Moederhuis te bezoeken en in de voetsporen
van Moeder Elisabeth Gruyters te treden, waren voor mij een bijzonder geschenk.
Ik heb veel ervaringen gedeeld met de deelnemers uit andere gebieden.*

Tegenover het Redemptoristenklooster in Wittem.

Ik heb echt Gods werk kunnen voelen, van het voorbereiden van onze documenten tot het vertrek naar Maastricht en de terugkeer naar de eigen gemeenschap. Gods goedheid heeft ervoor gezorgd dat alle activiteiten soepel en zinvol verliepen.

Tijdens mijn deelname aan dit programma waren

er momenten die mij diep raakten. Ik voelde me dankbaar toen we met grote gastvrijheid en liefde werden ontvangen door de zusters in het Moederhuis 'Onder de Bogen', tijdens het bezoek aan de gemeenschap en het kasteel in Leut, het Redemptoristenklooster in Wittem, de Sint Servaasbasiliek, Calvarieberg, het huis van de familie Nijpels, de huizen van de eerste

communities in de Lenculenstraat en aan het Vrijthof, de Zusters van het Kostbaar Bloed in Windraak en zelfs tijdens het bidden bij het graf van Moeder Elisabeth in Wolder en het kloosterkerkhof in Rijckholt – het waren stuk voor stuk bevestigende ontmoetingen.

Deze pelgrimstocht heeft me geholpen Elisabeth Gruyters beter te leren kennen, een bescheiden vrouw die door God was uitverkoren om de Congregatie op te richten. Tijdens het bezoek aan haar ouderlijk huis bij het kasteel in Leut, stelde ik me Elisabeths jeugd voor te midden van de onrust van de Franse Revolutie. Hoe is Elisabeth opgegroeid te midden van ontberingen, onderdrukking en oorlog? Op dat moment herinnerde ik me een citaat uit het verhaal van de familie Gruyters in het boek *Lustrum in het Zilver*, en vond ik sporen van liefde. Te midden van de opstanden en oorlogen tijdens het bewind van Napoleon stond Leut te boek als een veilige stad. Leut bood bescherming aan veel mensen die om verschillende redenen asiel zochten. Veel priesters konden zich schuilhouden in de kelder van het kasteel, beheerd door Madame De Feltz.

Wat deed de kleine Elisabeth toen? Ik weet het niet. Ik geloof echter dat ze niet uit angst heeft gezwegen. Al vanaf haar kindertijd waren Moeder Elisabeth en haar familie Gods handen en voeten voor mensen in nood. Uit historische bronnen blijkt dat het huis van de familie Gruyters altijd openstond voor iedereen die in nood verkeerde. Een sterk fundament van geloof en medeleven met de lijdende medemens, waren diep in Elisabeths hart geworteld. Ze zag en ervoer hoe het kasteel en haar ouderlijk huis een toevluchtsoord werden voor mensen die werden vervolgd en onder de verwoestingen van de oorlog leden. Ik geloof dat Moeder Elisabeth al vanaf haar kindertijd zo begaan en aandachtig was voor het welzijn van anderen, dat het niet verwonderlijk is dat deze waarden bleven groeien en zich verder ontwikkelden, waardoor haar hart gevormd werd om altijd gericht te zijn op het welzijn van anderen. *“Het welzijn van anderen is heel belangrijk voor mij” (EG 40)*. Ontmoetingen met mensen die leden, raakten het hart van Moeder Elisabeth diep. De situaties van nood, onderdrukking en geweld die zich om haar heen voordeden, hebben Moeder Elisabeth ertoe bewogen om liefde aan anderen te

Een bezoek aan het voormalige huis van de familie Nijpels. De huidige eigenaar is de heer Paul.

tonen. Voor mij was dit de kiem voor de groei van het zaad van haar roeping om deel te nemen aan het goddelijke lijden.

Toen ze in het huis van de familie Nijpels werkte, zorgde Elisabeth niet alleen voor het huishouden, maar waakte ze ook over hun geestelijk welzijn. In moeilijke tijden bleef ze actief en zocht ze op creatieve wijze naar manieren om goed te doen, opdat Gods naam verheerlijkt zou worden. Vanuit de kleine en krappe kamer in het huis van de familie Nijpels stroomde liefde uit haar hart, zo groot als de oceaan. Haar vriendelijkheid vloeide voort uit haar diepe en persoonlijke relatie met de gekruisigde Jezus, die zij “de zoete minnaar van haar hart” noemde.

Tijdens mijn volgende bezoeken raakte ik steeds meer in de ban van Moeder Elisabeth. Ik had het gevoel dat ik dichterbij de Geliefde werd gebracht. Toen ik de Bogenkapel binnenstapte, voelde het alsof Moeder Elisabeth mij ertoe leidde om naar het enorme kruisbeeld vóór de ingang te kijken. De plaats van dit kruis raakte mij diep. Waarom was dit buiten de kapel geplaatst en niet binnen? Waarom naast de ingang en niet ervoor of erboven, zoals ik dat in Indonesië zie? Ik weet niet precies waarom. Voor mij draagt de plaats van dit kruis een diepgaande boodschap in zich. Dit kruis is een symbool van de aanwezigheid van Christus, dat elke ziel verwelkomt en naar het eucharistisch banket leidt, waar elk hart eenheid met Hem

Het kruis voor de kapel 'Onder de Bogen'.

ervaart en uiteindelijk wordt uitgezonden om Gods goedheid en liefde te verkondigen; om eucharistisch brood te worden dat klaar is om genomen, gezegend, gebroken en met anderen gedeeld te worden.

Dank u, moeder Elisabeth, voor de eenvoud en zuiverheid van uw leven, die mij dichterbij Jezus Christus, de zoete Minnaar van mijn Hart, heeft gebracht. Uw voetstappen zijn niet alleen te vinden in de straten van Maastricht of Leut, maar ook in onze harten, uw opvolgers. Die voetstappen zullen blijven – een herinnering dat ware liefde een liefde is, die zich volledig geeft,

zoals de onvoorwaardelijke liefde van Christus; liefde die mij uitnodigt en in staat stelt om meer betrokken te raken bij zijn werk, vooral bij het begeleiden van de volgende generatie opvolgers van Moeder Elisabeth.

Mijn oprechte dank aan zuster Sofia, het Generaal Bestuur en de commissie die deze pelgrimage voor ons heeft mogelijk gemaakt. Dank voor uw vrijgevigheid en steun. Dank aan zuster Lisbeth en de zusters van de Nederlandse Regio, voor uw vrijgevigheid en liefde. Dank u, zuster Patromana en de zusters in de Oost-Indonesische Regio, voor de gelegenheid om deel te mogen nemen aan deze gezegende pelgrimage.

Dat de Naam van de Heer in eeuwigheid gebenedijd zij. (*)

De trap naar het kerkhof van de Paters Redemptoristen in Wittem.

Luister naar zijn wil

Zr. Agnetta Miming Handayani

*Geprezen zij God, die zich genadig aan mij heeft geopenbaard.
Hij heeft mijn ogen geopend en mijn gehoor verscherpt,
zodat ik het verlangen van zijn hart dieper mag leren kennen.*

Ik ben Hem dankbaar dat Hij mij deze kans heeft gegeven om uitgenodigd te worden voor deze pelgrimage, zodat ik zijn wil beter kan ontdekken door het leven van Moeder Elisabeth, stichteres van onze Congregatie. Door te wandelen, te voelen en de lucht in te ademen waar Moeder Elisabeth ooit leefde, kwam ik tot het diepe besef dat zij vandaag de dag nog steeds

leeft. Haar leven en getuigenis raakten mij diep en bevestigden opnieuw de gave van mijn eigen roeping. Ik herinnerde me dat het begin van mijn roeping om mij aan God te wijden, geworteld was in één eenvoudige waarheid: ik voelde me diep geliefd door de God die mij geschapen heeft. Het is diezelfde liefde die mij tot op de dag van vandaag blijft ondersteunen.

Pelgrims vóór het Moederhuis, Onder de Bogen.

Vanaf dat moment ben ik gaan beseffen dat alles wat ik bezit, een geschenk van God is. Ik ben ervan overtuigd dat God een duidelijk plan voor mijn leven heeft en sindsdien is mijn reis een voortdurende zoektocht naar zijn wil. Ik ben ervan overtuigd dat achter elke ervaring van vreugde en verdriet Gods liefdevolle bedoeling voor mij schuilgaat.

Door in de voetsporen van Moeder Elisabeth te treden, heb ik gemerkt dat mijn roeping steeds sterker en dieper is geworden. Aanvankelijk was het de bedoeling dat ik kennis zou maken met de Franciscaanse en Dominicaanse Congregaties. Maar op een dag, toen ik naar het vormingshuis van de CB-zusters ging om hosties te kopen, zag ik de postulanten in stilte bidden en verdiept in meditatie. Op dat moment voelde ik een diepe ontroering in mij – alsof God stilletjes aan mijn hart aan het trekken was.

Vanaf dat moment wist ik dat ik verliefd was geworden op deze plek en op de manier waarop God mij hier riep.

Naarmate de tijd verstreek, merkte ik dat ik steeds meer vreugde vond in het leven als CB-zuster. Moeder Elisabeth is voor mij een waar voorbeeld en een bron van inspiratie geworden. Haar leven was nauw verbonden met de gekruisigde Jezus – een verbondenheid die in stand werd gehouden door haar volharding en trouw in het gebed.

Op weg naar kasteel Vilain XIII, de geboorteplaats van Moeder Elisabeth.

Toen ik de kelder van het kasteel betrad, kon ik bijna voelen hoe Moeder Elisabeth daar getuige moet zijn geweest van het lijden van de gevangenen. Vanuit haar medeleven werd ze gegrepen door de pijn van Jezus die leed, omdat degenen van wie hij hield pijn leden. Ook haar hart werd ertoe bewogen vurig te bidden voor hun berouw en verlossing.

Deze diepgaande ervaring van medeleven en gebed bereikte haar hoogtepunt toen Moeder Elisabeth in dienst trad bij mevrouw Nijpels, waar haar liefde voor Christus en voor degenen die onder lijden gebukt gingen tot uiting kwam in nederige dienstbaarheid.

Moeder Elisabeths verlangen om deel uit te maken van de missie van de Heer Jezus – anderen lief te hebben en te dienen – was sterk en levendig in haar hart. Ze bracht dit tot uitdrukking door haar daden van liefde: ze gaf de kinderen een solide basis, ze

bereidde mevrouw Nijpels en de patiënten voor op hun laatste reis en begeleidde weeskinderen met medeleven en zorg.

Haar diepe geloof in God maakte haar ontvankelijk voor de tekenen des tijds en versterkten haar om daarop te reageren. Ik stel me Moeder Elisabeth voor als een eenvoudige vrouw, die in staat was om grote en betekenisvolle taken op gang te brengen, niet uit eigen kracht, maar door haar vertrouwen in en overgave aan God.

Deze ervaring heeft mij diep geïnspireerd en

Laten we samen bidden in de kamer van Moeder Elisabeth in Onder de Bogen.

gesterkt. Het herinnert mij eraan dat alleen door verenigd te zijn met God, mijzelf volledig over te geven aan zijn wil en mijzelf toe te laten om deel uit te maken van zijn plan, alles zijn ware betekenis en vervulling kan krijgen.

Toen ik in de kamer van Moeder Elisabeth aan het bidden was, nam ik even de tijd om naar haar te kijken terwijl ze op haar bed lag. In stilte luisterde ik naar haar laatste woorden; woorden vol geloof, liefde en overgave. Ik was diep geraakt en voelde een stille overtuiging in mij opkomen: Moeder Elisabeth nodigde mij uit om haar missie voort te zetten, zodat Gods werk zou kunnen doorgaan.

Haar boodschap weerklonk zachtjes in mijn hart: onophoudelijk bidden, in liefde samenwerken en alles aan God toevertrouwen, met name in tijden van beproeving. Op dat bijzondere moment voelde ik haar geest in mij leven en herinnerde zij mij eraan dat het pad van volgeling van Jezus niet gemakkelijk is, maar het zit vol dankbaarheid als

het bewandeld wordt vanuit het geloof en totale overgave.

Als ik naar het kruis kijk en leer van de gekruisigde Jezus, terwijl ik naar zijn stem luister, verlang ik ernaar zijn boodschap na te leven en me door hem te laten leiden. Ik vraag voortdurend om het geschenk van een hart dat verlangt naar gebed en dicht bij hem blijft, zodat mijn gedachten, woorden en daden altijd zijn liefde en wil weerspiegelen. Ik verlang ernaar mijn eigen ervaringen te delen met mijn gemeenschap, studenten, juniorzusters en allen die ik dien, zodat ook zij de tedere aanwezigheid mogen voelen van een God die hen diep liefheeft. Ik streef er ook naar anderen te helpen, door hen de ruimte en vrijheid te geven, zodat zijn liefde door hen heen kan werken. Bovenal wil ik bereid en openblijven voor wat God ook van mij vraagt, in het vertrouwen dat alles is ter ere van hem en in overeenstemming met zijn wil. (*)

Bloei waar je bent geplant

Zr. Yosepha Boniface Kimario

Mijn geliefde Jezus! Ik houd van U; ik prijs en aanbid U.

Dank U voor het geschenk van mijn roeping.

Dank U, voor de kostbare gave van Moeder Elisabeth aan onze Congregatie.

De eerste aankomst van de zusters uit Tanzania in het Moederhuis werd met grote vreugde begroet.

Door haar leven en voorbeeld is uw aanwezigheid aan ons bekendgemaakt. Nu wij samenkomen als één familie van Moeder Elisabeth, maakt U ons gereed en bereid om haar deugden na te volgen, zodat wij haar spiritualiteit kunnen blijven beleven en deze kunnen doorgeven aan de jonge zusters die zich bij onze Congregatie aansluiten.

Jezus, ik dank u op een bijzondere manier voor de

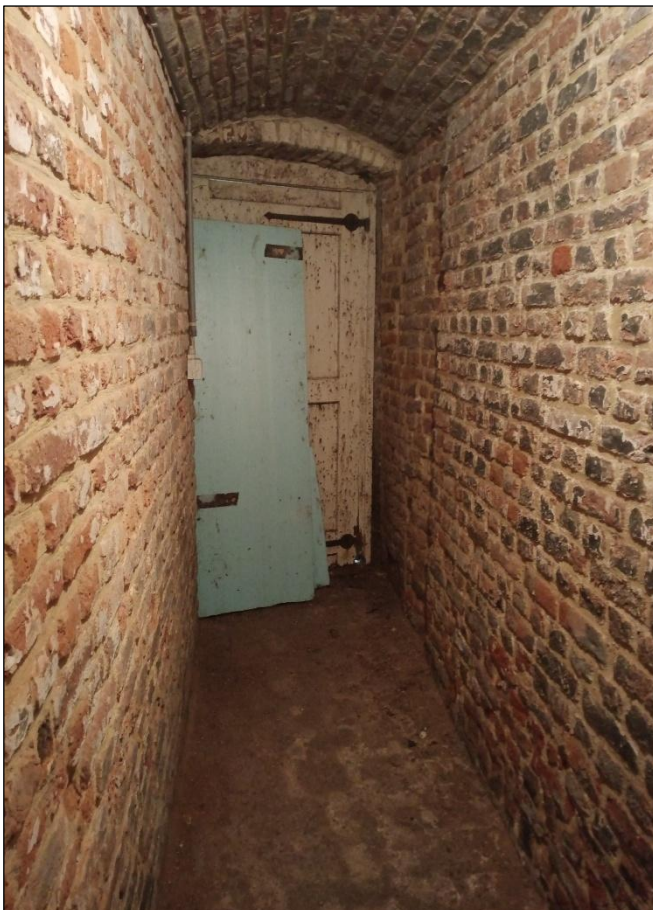
leden van het Generaal Bestuur van de Congregatie, die mij de kans hebben gegeven om naar dit 'heilige land' te komen – om uw liefde te zien, te proeven en te ervaren, zoals die geopenbaard is door het leven van onze stichteres, Moeder Elisabeth Gruyters.

Hoe wonderbaarlijk bent u, mijn Heer. Dank u voor de vele genaden die ik van u heb ontvangen. Sinds ik hier in Nederland ben aangekomen, hebt u mij

begeleid, tot ik de stad Maastricht bereikte. Ik was vooral blij toen ik alle Zusters Onder de Bogen zag die ons in hun gemeenschap verwelkomden. Toen ik de kapel binnenkwam, was ik erg ontroerd. Ik vroeg me af: wie ben ik, mijn Heer, dat u mij naar dit heilige land roept! Ik voelde mijn hart branden van vreugde en dankbaarheid jegens mijn geliefde Jezus en Moeder Elisabeth in mijn leven. Ik heb echt veel meegemaakt tijdens mijn spirituele reis als religieuze CB-zuster. Het onderhouden van mijn relatie met mijn geliefde Jezus, Moeder Elisabeth en de Maagd Maria, die mij altijd begeleiden, geven mij de moed om 'ja' te zeggen tegen het doen van uw wil in mijn leven; hoe moeilijk het ook is, ik aanvaard het en ik doe mijn uiterste best om het te doen.

Dank u voor de kans die u mij via de oversten van de Congregatie hebt gegeven om te leren, me te verdiepen en in de voetsporen van Moeder Elisabeth Gruyters te treden.

Lieve, liefdevolle Jezus, terwijl ik nadenk over het leven van onze stichteres Moeder Elisabeth, zie ik

De huidige situatie in de ondergrondse gangen in kasteel Vilain XIII.

dat u haar begeleidde vanaf haar geboorte. Ze begon haar eigen identiteit te vormen, de bereidheid om met anderen te delen en een hart te hebben vol liefde en mededogen om te delen met hen die op verschillende manieren lijden. Jezus, mijn Heer, ik was geraakt door het leven van Moeder Elisabeth, vooral toen ze in het verzet brood bakte voor de gevangenen; ik voel hoe moeilijk het toen was. Maar Moeder Elisabeth gaf nooit op; ze offerde zich op en stelde zich met liefde ten dienste van iedereen. Soms was ze getuige van het sterven van gevangenen. Dit raakt me diep, ik voel pijn en de moed zakt me in de schoenen en ik bid voor haar ziel en voor alle gevangenen die in de ondergrondse zijn gestorven.

Jezus, mijn Verlosser, ik zie dat u, mij uitdaagt door het leven van Moeder Elisabeth, onze stichteres, dat ik mijn talenten met anderen moet delen met een hart vol vrijgevigheid, vriendelijkheid en mededogen voor anderen. Ik wil zijn zoals Moeder Elisabeth, door iedereen te accepteren en voor iedereen te zorgen, ongeacht hun achtergrond.

Jezus, mijn Heer, ik hoorde dat u tot mij spreekt, dat ik vertrouwen moet hebben, vooral in Moeder Maria, Sterre der Zee. Men geloofde in Moeder Elisabeth en daarom ontving zij een bemoedigende boodschap van God dat alles goed zou komen. Lieve Heer, wat moet Moeder Elisabeth zich op dat moment gelukkig hebben gevoeld; God verhoorde haar gebed nadat zij dag en nacht had gebeden, met een zucht en een traan. Dank u, dat u mij toestaat uw liefdevolle goedheid te zien en door alle ervaringen die ik van Moeder Elisabeth leer ook zelf kan ervaren.

Jezus, mijn Meester, dank u dat u mij eraan herinnert dat ik in stilte moet werken en mijn missie in stilte moet uitvoeren, ook al zijn er uitdagingen en moeilijkheden en moet ik soms zwijgen. Ik wil mijn daden meer laten spreken dan mijn woorden, zoals Moeder Elisabeth deed.

Jezus, ik zie dat u tot mij spreekt via het leven van Moeder Elisabeth, dat ik als vormingsleider een missionaire geest moet hebben om overal naartoe gezonden te worden, net zoals Moeder Elisabeth dat deed: zij verliet haar eigen omgeving en stichtte de Congregatie hier in Nederland, in de stad Maastricht. En op dat moment was het niet gemakkelijk voor haar, maar ze vertrouwde erin en legde alles in Gods handen om Gods wil te laten geschieden en niet haar eigen wil. Dank u voor deze ervaring die u mij hebt geschonken, zodat ik

er klaar voor ben en de jonge zusters die ik begeleid de missionaire geest kan doorgeven, klaar om overal heen te gaan waar de Congregatie ons naartoe stuurt. Met een hart vol vertrouwen in Gods voorzienigheid, wetende dat met hem alles mogelijk is.

Moeder Elisabeth was een sterke vrouw; ze kon veel dingen doen zonder angst. Ik leer veel van haar, vooral om sterk in het geloof te zijn bij het vervullen van mijn missie. Dank u, voor het geschenk van Moeder Elisabeth in mijn leven. Ik wil graag zoals zij zijn, mijn Heer, zodat uw naam geprezen blijft worden door het werk vanuit mijn handen.

Terwijl ik verder nadenk over het leven van onze stichteres, Moeder Elisabeth, zie ik dat zij zeer gevoelig was voor haar spirituele reis en haar uiterste best deed om het sacrament van de boete te ontvangen – door vaak te biechten. Zij reisde van ver, van Maastricht naar Wittem, waar zij haar biechtvader, pater Ferdinand, vond. Ik zie dat u mij via het leven van Moeder Elisabeth uitdaagt om aandacht te hebben voor mijn spirituele reis, om telkens biecht te doen en een geestelijk leidsman te hebben die mij begeleidt. Moeder Elisabeth besepte dat zij niet als een engel leefde, maar als een mens; daarom kon zij erkennen dat zij een

zondares was en moest biechten, zodat zij in de staat van genade kon leven. Ja! Mijn Heer, dat is mijn verlangen. Ik wil zijn zoals Moeder Elisabeth; moge u mij daar steeds aan herinneren, zodat ik opensta om mijn zwakheid te erkennen en tot u te komen, om berouw te tonen voor mijn zonden en in de staat van genade te leven, zodat ik mijn missie liefdevol, vreugdevol en moedig kan vervullen. Liefhebbende Jezus, terwijl ik blijf nadenken over het leven van Moeder Elisabeth, zie ik, dat u mij eraan herinnert eenvoudig te zijn en dat ik onophoudelijk voor de arme zielen moet bidden en ze tot u moet brengen. Ik verlang ernaar om zoals Moeder Elisabeth te zijn, zodat ik vele mensen tot u kan brengen, zoals Moeder Elisabeth dat deed.

Jezus, mijn Verlosser, u leidde Moeder Elisabeth en gaf haar de moed om de uitdagingen zonder vrees tegemoet te treden. Ik herinner me dat toen zij op Calvarienberg voor de zieken zorgde, zij met vele uitdagingen werd geconfronteerd, maar zij gaf nooit op; in plaats daarvan vertrouwde zij op God en verrichtte zij in stilte Gods werk. Ik zie dat u mij door het leven van Moeder Elisabeth eraan herinnert dat ik voor alle mensen moet zorgen, vooral voor hen die arm van geest zijn, en hen tot u moet brengen. Het is mijn verlangen, Heer, dat ik een vroom mens wil zijn, zodat ik voor iedereen

Onze-Lieve-Vrouw van Banneux, België, een van de bedevaartsoorden.

kan zorgen die ik in mijn leven tegenkom, in het bijzonder mijn voormalige medezusters in de gemeenschap, de zieken en de armen, en hen allen tot u mag brengen, mijn Heer, zoals Moeder Elisabeth dat tijdens haar leven deed.

Toen we Sittard bezochten, bij de gemeenschap van de Liefdezusters van het Kostbaar Bloed, zag ik hoe gul de zusters waren. Ze verwelkomden ons en deelden met ons de geschiedenis van de Congregatie. Het was echt ontroerend om te horen dat ook deze Congregatie in aantal leden afneemt. Vandaag werd ik echter uitgedaagd door de oudere

Moeder Elisabeth en de andere zusters die ons zijn voorgegaan; zij waren net als ons, maar nu rusten ze in Gods handen. Ze hebben hard gewerkt voor de toekomst van de Congregatie. Nu daagt het me uit: hoe zit het met mij? Wat heb ik voor de Congregatie gedaan als herinnering? Als God me vandaag zou roepen, wat heb ik dan gedaan voor degenen die ik achterlaat? Zullen ze van mijn vruchten eten? Voor het kleine beetje dat ik deed? Wie zal mijn graf bezoeken? Dit is een pijnlijke ervaring voor mij. En ik zie dat Jezus me eraan herinnert dat ik alles moet doen ter ere van God zolang ik leef. Hard werken voor de toekomst

Afsluiting van de Beziingsdag in de gebedsruimte van het Servaasgebouw, Onder de Bogen.

zusters: ze hebben hun hele leven hard gewerkt voor de toekomst van hun Congregatie, maar nu worden ze oud en zijn er nog maar weinig jonge zusters. Ik vergelijk dit met onze Congregatie, vooral hier in Nederland, waar de Congregatie is gesticht: er zijn geen jonge zusters meer. Godzijdank zorgen missionarissen uit Indonesië voor hen. En ze zijn dankbaar dat ze bij hen zijn, zo vertelden de oudere zusters. Hieruit zie ik dat Jezus me eraan herinnert dat ik, als vormingsleider, liefde moet bevorderen bij de jonge zusters die aan mij zijn toevertrouwd, zodat ze een hart van vrijgevigheid hebben om voor elkaar en voor de oudere zusters te zorgen.

Toen ik het graf bezocht en het plekje kuste waar Moeder Elisabeth haar leven gaf en vredig haar ogen sloot, raakte me dat diep. Ik beseftte dat ons leven als een bloem is: het bloeit en sterft uiteindelijk. Dit vergelijk ik met het leven van

van de Congregatie. Dank u, Heer, dat u mij hieraan herinnert en mij aanmoedigt. Het is mijn verlangen, dat ik hard wil werken, net als onze pionierszusters die vóór mij het klooster zijn binnengegaan, zodat de Congregatie dag na dag mag blijven bloeien.

Jezus, mijn Heer, terwijl ik blijf nadenken over deze pelgrimsreis en in de voetsporen van Moeder Elisabeth werk, zie ik u, u bent zo wonderbaarlijk. U heeft mij zoveel laten ervaren door in de voetsporen van Moeder Elisabeth te werken; ik zie dat u mij veel heeft geleerd en mij aan veel dingen heeft herinnerd via het leven van onze stichteres, Moeder Elisabeth, als CB-zuster en ook als vormingsleidster. Ik ben verrijkt door het delen met elke zuster en ik ben iedereen die ik heb ontmoet zo dankbaar, vooral tijdens deze pelgrimage, waarin we elkaar voeden en versterken. Deze ervaring heeft mijn geloof zeker versterkt en helpt

Moeder Elisabeth werd geëerd door het naar haar vernoemen van een van de wooncomplexen in Maastricht.

me om mijn relatie met mijn geliefde Jezus en de Maagd Maria te blijven onderhouden.

Jezus, mijn Meester, ik ben dankbaar dat u mijn Heer bent. Dank u dat u mij toestaat uw wonderen te ervaren en te aanschouwen, vooral in het Heilig Sacrament. Dank u, voor de talloze genaden en zegeningen die ik van u heb ontvangen vanaf het moment dat ik aan deze pelgrimage begon; ik voel echt dat mijn geestelijk leven vernieuwd is. Ik krijg echt kracht en moed om vol te houden in het doen van uw wil. Ik ervaar echt dat u zo dicht bij mij bent. Hoe meer ik bereid en open ben om uw wil in mijn leven toe te laten, hoe meer u mij openbaart en mij bewust maakt dat uw liefde onvoorwaardelijk is; ik vergelijk het met niets. Hoe meer ik mij voor u openstel, hoe meer genade ik

van u ontvang, mijn Heer.

Dank u, voor de leden van het Generaal Bestuur, die alles hebben voorbereid zodat ik hierheen kon komen en me kon aansluiten bij andere zusters uit verschillende landen die aan deze pelgrimage deelnemen. Ik heb hen niets te bieden, maar ik geef hen allen aan u over, mijn Heer. Moge u hen blijven zegenen en hen alle genade schenken die zij het meest nodig hebben in hun leven, zodat u de liefde en eenheid onder hen kunt blijven bewaren, zodat zij ons kunnen leiden volgens uw Heilige wil. Jezus, mijn Meester, ik leg mijn leven en mijn missie in Uw handen; doe met mij wat u wilt.

Moge uw naam voor altijd gezegend zijn. Amen. (*)

Als God tot het hart spreekt, wordt liefde de taal

Zr. Liani Sri Mulyani

Het gevoel dat mij het meest bezighield toen ik in de voetsporen van Moeder Elisabeth trad, was een gevoel van diepe dankbaarheid. Ik beschouw deze pelgrimage echt als een kostbaar geschenk dat mij, een nederige vrouw, is geschonken. Ik ben me terdege bewust van mijn eigen tekortkomingen, maar God blijft mij onophoudelijk zijn liefde en barmhartigheid tonen.

Ik voel me onmetelijk geliefd, vooral omdat ik, voordat ik aan deze pelgrimage begon, de zegen kreeg van een zes maanden durende kans tot zelfontplooiing in Roncalli via een cursus in geestelijke begeleiding. Die ervaring opende mijn hart nog dieper voor de grote liefde van de gekruisigde Jezus en bereidde me voor om hem opnieuw te ontmoeten tijdens deze reis met Moeder Elisabeth.

Tijdens het jubileumjaar voel ik me werkelijk gezegend dat ik samen met Moeder Elisabeth een pelgrimage heb mogen maken van haar geboorteplaats naar haar laatste rustplaats in Leut en Maastricht. Onderweg ben ik talloze inspiratiebronnen, waarden en geloofservaringen tegengekomen die mij diep in het hart hebben geraakt. Ik voelde echt de zachte hand van de onzichtbare God die elke stap begeleidde, ervoor

De deelnemers uit Indonesië, Oost-Timor en de Filippijnen zijn veilig op Schiphol in Amsterdam aangekomen.

zorgde dat de paspoort- en visumprocedures vlot verliepen, en ons veilig naar het Moederhuis leidde.

Door de bezinningservaringen, zowel in Indonesië als in het Moederhuis, voelde ik me diep geliefd. Deze heilige momenten nodigden me uit om terug te kijken op de roepingsreis van Moeder Elisabeth en na te denken over mijn eigen roeping. In mij groeide een diepe dorst om meer te weten, dieper te begrijpen en de geest van Moeder Elisabeth en de liefde van God die zij belichaamde, meer volledig te beleven. Net als Moeder Elisabeth merkte ik dat ik haar woorden herhaalde: “Heer, ik heb dorst; geef mij levend water”. Deze pelgrimage werd voor mij een ontmoeting vol genade met de God die mijn dorst blijft lessen door de levende getuigenis van onze geliefde stichteres.

Op de trap die naar de kamertje van Moeder Elisabeth leidt in het voormalige huis van de familie Nijpels.

Een geloofservaring die mij diep heeft geraakt, was het bezoek aan het kasteel, vooral toen ik de kerker betrad waar Moeder Elisabeth vaak langsging om brood naar het kasteel te brengen. Aan weerszijden van de gang bevonden zich cellen vol leed, en zij moet getuige zijn geweest van pijn, dood en zelfs van lichamen die in de Maas werden geworpen. Toen ik daar stond, werd ik geraakt door de diepe spiritualiteit van het kruis die onze Congregatie heeft gevormd. Vanaf haar kindertijd had Moeder Elisabeth het lijden van anderen gezien, en deze ervaring opende mijn ogen voor hoe God haar medelevende hart heeft gevormd. Ik begon haar onvermoeibare verlangen om te werken voor de redding van zielen en haar voortdurende gebed voor diegenen in het vagevuur dieper te begrijpen, daden die geworteld zijn in het lijden en de barmhartigheid waar zij sinds haar jeugd getuige van was geweest.

Ook ik was getuige van de opmerkelijke veerkracht en sterke wil van Moeder Elisabeth toen ik de historische plaatsen bezocht die haar roepingsweg markeren. Toen ze naar het ver van huis gelegen Wittem reisde, zocht ze de biecht op en ging ze op zoek naar bezinning, waarbij ze haar hart openstelde voor Gods roeping om niet toe te treden tot een bestaande Congregatie, maar er zelf een te stichten. Haar diepe persoonlijke relatie met God werd gevoed in het kasteel, in het Calvarienbergziekenhuis en bij de familie Nijpels. Deze ervaringen staken haar hart in vuur en vlam met liefde voor God en inspireerden haar om alles te doen om zijn wil te vervullen. Zelfs tijdens de pijnlijke scheiding van Moeder Seraphien omarmde ze de overgave en liet ze Gods plan de overhand krijgen. In haar leven straalt de deugd van gehoorzaamheid duidelijk, en laat ze zien hoe Gods wil zelfs in momenten van moeilijkheid en scheiding zegeviert. Ik ben zeer dankbaar voor de kans om een proces van voortdurende vorming te doorlopen. Door deze genade ben ik me er dieper van bewust geworden dat ik deel uitmaak van het lichaam van de Congregatie en van het vitale belang van voortdurende vorming in het religieuze leven. Moge alles wat ik vrijelijk heb ontvangen een zegen worden voor anderen, vooral in de roeping en missie die mij is toevertrouwd. Met oprechte dankbaarheid bedank ik zuster Sofia en haar bestuur, zuster Yustiana en haar bestuur, en alle zusters die mij liefdevol hebben gesteund op deze weg van groei. Moge God verheerlijkt worden, en mogen anderen met oprechtheid en liefde gediend worden. (*)

Wandelen met een brandend hart

Zr. Maria Widyatindah

Ik ben enorm dankbaar dat ik mocht deelnemen aan de pelgrimage voor vormingsleiders uit de verschillende gebieden van de Congregatie, het was voor mij een buitengewoon geschenk. De pelgrimage voelt als een oproep van God en Moeder Elisabeth om Gods liefde in de Congregatie nog intenser te ervaren.

Ik was diep geraakt toen ik voor het eerst in het Moederhuis aankwam en de zusters ontmoette; woorden schieten tekort om mijn gevoelens volledig te beschrijven.

Alhoewel de drie weken durende pelgrimage

vanwege het drukke programma snel voorbij leek te gaan, was het een ongelooflijk rijke ervaring. Ik heb vooral de retraite met Moeder Elisabeth gekoesterd. De modules onder leiding van de zusters en een priester boden inzicht, zetten mij aan tot diepe reflectie en gaven mij hoop voor de

Na de mis in de ondergrondse kapel van de Leut-community in België.

toekomst in het begeleiden van jonge zusters en jeugdigen. Ik voelde me geïnspireerd om te vertellen over het belang van het voortdurend koesteren van het leven, het naleven van de evangelische geest en het omarmen van de geest van onze Congregatie, zodat we kunnen uitgroeien tot sterke volgelingen van Jezus en medeleven kunnen tonen aan armen en noodlijdenden.

Inderdaad blijft God mij met Zijn zegeningen overladen, net zoals Hij dat deed voor Moeder Elisabeth. Vier dagen lang verbleven wij bij in Leut, waar de familie van Moeder Elisabeth vandaan kwam. Deze genadevolle ervaring stelde mij in

We volgden ook Moeder Elisabeths sporen in verschillende kerken, waaronder Witterm, de St. Matthiaskerk, de Basiliek van Onze Lieve Vrouw van de Sterre van de Zee en de Sint Servaas. Dit waren de heilige plaatsen waar Moeder Elisabeth kracht putte uit haar geloof, bevestiging vond voor haar roeping, boete deed door de biecht, en bovenal dat buitengewone antwoord ontving: "Het zal wel gelukken" in de Basiliek van de Ster van de Zee. Moeder Elisabeths reis heeft mij de diepe waarde geleerd van berouw door het sacrament van de boete, de gave van geestelijke begeleiding en de trouw om altijd terug te keren naar gebed en bezinning.

Een bezoek aan het graf van Sint Servaas in de ondergrondse gangen van de Sint Servaasbasiliek in Maastricht.

staat na te denken over haar jeugd: opgroeien in een prachtig kasteel, maar toch opgevoed worden in een gezin met een sterk geloof. Ik werd erdoor herinnerd, dat de jonge Elisabeth het lijden leerde kennen van gevangenen, die daar opgesloten zaten. Bij dit alles voelde ik diepe ontzag voor de manier waarop God Moeder Elisabeth al vanaf haar jongste heeft geleid. De locatie van de Jakobsbron en andere locaties die in haar autobiografie zijn vastgelegd, herinnerden me eraan hoe belangrijk het is om de geschiedenis van de roeping van onze medezusters te erkennen en te koesteren. Want ik geloof dat God Zijn volk op unieke en wonderbaarlijke manieren roept en liefheeft.

We hadden ook het voorrecht om het huis van de familie Nijpels te bezoeken, dat nu in het bezit is van een jong echtpaar. Gelukkig gaven zij ons toestemming om een kijkje te nemen in het kamertje van Moeder Elisabeth. Ik was diep ontroerd toen ik besepte dat haar leven een weerspiegeling was van eenvoud, trouw, hard werken en verantwoordelijkheid. We bezochten ook het voormalig ziekenhuis Calvarienberg, dat binnenkort zal worden omgebouwd tot appartementen en restaurants. Hoewel de bestemming verandert, konden we nog steeds het kerkgebouw en het voormalige klooster zien. Onderweg kwamen we langs de huizen waar de zusters ooit woonden toen ze met hun missie begonnen. Het was werkelijk verbazingwekkend

Vóór een van de gebouwen aan de Calvarienberg, waar onze zusters vroeger hebben

om je voor te stellen hoeveel zusters er destijds aanwezig waren en hoe deze plaatsen vandaag de dag blijven bestaan als dierbare herinneringen aan hun toewijding en dienstbaarheid.

Vervolgens bezochten we Sittard, waar moeder Seraphien werkzaam was totdat ze uiteindelijk de Congregatie van de Zusters van het Kostbaar Bloed stichtte. Door dit deel van het verhaal leerde ik Moeder Elisabeth kennen als een vrouw die de barmhartige geest van Jezus aan het kruis werkelijk in zich droeg. Ze was wijs, standvastig en vrij, omdat haar hart volkomen oprecht was voor God, die zij diende.

Toen we het graf van Moeder Elisabeth in Wolder en de begraafplaats van de Congregatie in Rijckholt bezochten, voelde ik een diepe bewondering voor haar, voor hoe ze haar leven zo

vol had geleefd, ernaar strevend heilig te worden zoals Jezus. Na deze drie weken van herdenken en nadenken over haar nalatenschap, vloeit mijn hart over van vreugde, zoals tarwe die klaar is om te worden geoogst.

Tegelijkertijd weet ik dat ik meer tijd nodig heb om de ervaring van deze pelgrimage te laten bezinken en te herwaardenen, zodat ik de rijkdom ervan kan delen met mijn medezusters en de jongeren.

Ik wil ook mijn oprechte dank betuigen aan het Generaal Bestuur en aan alle zusters in Onder de Bogen, die ons liefdevol hebben voorbereid en begeleid tijdens dit programma. Dank u voor uw dienstbaarheid, uw zorg en uw begeleiding. Moge Gods naam voor eeuwig en altijd verheerlijkt worden. Amen. (*)

Kloostergang naast de kapel in Onder de Bogen.

Ik vertel dit alles uit dankbaarheid

Zr. Anunsita Nonci Kause

*Ik ben God dankbaar voor de roeping om een CB-zuster te zijn. We hadden een stichteres wier verhaal vastgelegd is in haar eigen handgeschreven boek, *Stichteres van een Congregatie*, en wier levensweg we blijven volgen tijdens onze pelgrimage. Hoewel zij en haar opvolgster niet meer onder ons zijn en begraven liggen in Rijckholt, hebben ze een onschatbare erfenis achtergelaten die nooit verloren zal gaan.*

Pelgrimage naar de graven van de zusters op het kloosterkerkhof in Rijckholt.

God baant de weg

Dit is een kans die God mij via de Congregatie biedt. De eerste bladzijde is in de geschiedenis van mijn leven gegrift. Mijn ziel verheerlijkt God meer dan woorden kunnen zeggen. Wie ben ik dat mij zo'n groot geschenk is geschonken? Ik wist dat dit een kostbare kans

was, maar ik wees haar af. Ik was onwaardig, niet waard om gekozen te worden, geen mens met een diep geloof. Er waren veel dingen waardoor ik me onwaardig voelde om deel te nemen. Ik vroeg of iemand anders mij kon vervangen, maar mijn verzoek werd afgewezen. Telkens als ik aan mijn zwakheden dacht, weigerde ik te gaan. Ik wist en besepte dat ik geen goede vormingsleider en leider

was. Ik gaf er de voorkeur aan niet deel te nemen aan de pelgrimage die mij werd aangeboden.

Bovendien wist ik dat niet alle zusters in de Regio Oost-Indonesië deze kans hadden, en dat sommigen heel graag naar het Moederhuis willen. Een paar jaar geleden waren verschillende zusters van plan om te gaan, maar dat ging niet door vanwege de coronapandemie. Ik had echt het gevoel dat het niet nodig was om te gaan. Ik ben al actief in het ISFC (International Spirituality and Formation Committee) en heb de kans gehad om het Generaal Kapittel bij te wonen. Ik vond dat genoeg, zelfs meer dan genoeg. Ik heb het afgewezen. Een andere reden was dat juli en augustus erg drukke maanden zullen zijn met activiteiten: de "stilte dag" voor onze novicen, de retraite van het canonieke jaar, en de voorbereiding op de eerste professie en de eeuwige professie. Als verantwoordelijke had ik het gevoel dat ik me niet optimaal kon voorbereiden. Tegelijkertijd zou zuster Tavana ook naar Yogyakarta gaan om een retraite te geven. Ik vroeg me af wie mij zou vervangen, aangezien er nog zoveel te doen was. Ik had heel weinig tijd om me voor te bereiden op deze pelgrimage in Maastricht.

In mijn hart zei ik: „Heer, wat wilt u van mij? Als u wilt dat ik net als de Heilige Maagd leer en zeg: „Ik ben de dienstmaagd van de Heer; laat mij geschieden naar uw woord; dan zij het zo.“

Uiteindelijk probeerde ik te stoppen met klagen en excuses verzinnen, stil te zijn en de Heilige Geest te laten werken met alle gevolgen van dien. Ik ben slechts een instrument van God. Langzaam begon ik mijn hart te openen en mezelf voor te bereiden. Ik deed alles wat ik kon, maakte plannen voor de novicen voor mijn vertrek en verdeelde taken met zuster Tavana en de zusters die de postulanten en novicen zouden begeleiden. Maar plotseling gebeurde er iets... Na Pasen, op 26 april, werd ik ziek. Mijn hoofd en gezicht waren opgezwollen, gevolgd door intense jeuk waardoor mijn huid afbladderde als de huid van een slang. Ik vroeg me af of het misschien door stress kwam. Ik ging verschillende keren naar de dokter, maar er was geen verbetering. Ik hoopte dat ik binnen twee weken zou herstellen, maar zelfs na een maand was ik nog steeds niet beter.

In juni was ik nog steeds niet hersteld toen ik naar Jakarta ging om mijn visum aan te vragen. Ik bad: “Heer, als u wilt dat ik ga, geef me dan alstublieft

een teken van genezing.” Tijdens het hele proces en de vele voorbereidingen bleef ik bidden en mezelf overgeven aan Gods wil. Uiteindelijk herstelde ik drie dagen voor mijn vertrek. Dank aan God.

Openstaan voor zijn genade

Ik wil een prachtige ervaring delen die diep in mijn ziel gegrift staat. Vanuit Salemba Tengah, Jakarta, vertrokken we stipt om 20:00 uur, begeleid door gebeden en het prachtige lied van Maria, Sterre der Zee, tijdens onze lange reis: van Indonesië via Doha naar Maastricht. Liefde en saamhorigheid gaven ons kracht gedurende de hele reis. Toen we in Amsterdam landden, keek ik uit het raam en zag dat het regende. In mijn hart bad ik: "Dank u, God, voor alles. U hebt ons op deze reis begeleid. Dank u ook, Maria, Sterre der Zee, die ons de weg heeft gewezen." Tranen van dankbaarheid vloeiden. Ik fluisterde tegen mezelf: "God heeft een groot wonder verricht." Om precies 13:55 uur landde het vliegtuig op Schiphol. Mijn hart was vervuld van dankbaarheid.

Standbeeld van Onze Lieve Vrouw Sterre der Zee.

We vervolgden onze reis van het vliegveld naar Maastricht in ongeveer drie uur. Bij aankomst zag ik vanuit de bus de zusters bij de deur staan. Ze verwelkomden ons met een warm hart, als een moeder die op haar kinderen wacht. Het ontroerde me tot tranen. Dit is ons Moederhuis; het voelde alsof Moeder Elisabeth me omarmde met een warme, liefdevolle stroom. We werden naar de kapel geleid. Daar knielde ik neer, met tranen die nog steeds over mijn wangen stroomden, dankbaar voor alles wat er gebeurd was. "Dank U, Heer, dat u mij hier hebt laten zijn." We werden begroet met prachtige gebeden. Het voelde alsof Moeder Elisabeth en de hele hemel zich

De pelgrimage begon met de jeugd van Moeder Elisabeth in Leut, België, en eindigde bij het graf van Moeder Elisabeth en de zusters in Rijckholt. De situatie in Nederland is tegenwoordig heel anders dan in de tijd van Moeder Elisabeth. Vroeger waren de mensen erg behulpzaam en vriendelijk. De omgeving was mooi, schoon en vrij van vervuiling dankzij de vele bomen. Tegenwoordig lijken mensen echter drukker met hun eigen leven. Grote gezinnen met veel kinderen komen niet meer vaak voor en sommige mensen kiezen er zelfs voor om alleen te wonen. Veel mensen ervaren eenzaamheid door een gebrek aan vrienden op latere leeftijd. De meesten wonen

Voor het eerst betraden de pelgrims de Kapel in het Moederhuis Onder de Bogen.

verheugden, de engelen waren dolblij.

God heeft me dit laten ervaren. Al mijn worstelingen voordat ik naar het Moederhuis kwam, maakten deel uit van mijn vormingsproces; God stelde mijn geloof op de proef. Hij reinigde mijn hart om zijn liefde te ervaren. In deze prachtige kapel heb ik mijn dankbaarheid geuit en hem geprezen voor zijn genade, waardoor ik dit alles mocht voelen. Ik voelde dat God zo goed voor me is geweest. Hij houdt zoveel van me, en ik voelde me onwaardig om zijn goedheid af te wijzen. Daarom besloot ik alles wat me werd aangeboden te aanvaarden en met vreugde deel te nemen aan alle activiteiten van het programma.

in een appartement en worden individualistisch. Het aantal priesters neemt af en veel van de overgeblevenen zijn op leeftijd. Als gevolg hiervan zijn veel kerken, kloosters, abdijen en seminaries gesloten of ze staan leeg. Sommige zijn omgebouwd tot concertzalen, terwijl andere zijn verhuurd of verbouwd tot appartementen, boekhandels, hotels, restaurants en andere doeleinden. De belangstelling voor de eucharistieviering is afgenomen, hoewel sommige mensen nog steeds een devotie voor Maria hebben en sommigen nog steeds bepaalde vieringen bijwonen, zoals doop, eerste communie, huwelijken en begrafenissen. Vooral ouderen gaan nog dagelijks naar de eucharistieviering. Deze

situatie is werkelijk treurig. Het heeft een aanzienlijke impact gehad op onze kerk, de samenleving en onze Congregatie. Nieuwe roepingen zijn gestaakt en er zijn geen activiteiten meer buiten het klooster.

Hoop die niet teleurstelt

Ik ben dankbaar dat ik deze pelgrimstocht mag meemaken, van Leut naar het graf van Moeder Elisabeth en onze pionierzusters. Ik had ontzag voor Moeder Elisabeth. En ik was trots op haar. Ze was een eenvoudige, nederige en sterke vrouw. Vanaf het begin van haar leven zocht ze niet haar eigen plezier. Haar enige doel was om God te dienen in het lijden van anderen. Dit was haar prioriteit. Ze aanvaardde Gods leiding met geduld en liefde. Ze handelde niet naar haar eigen verlangens. In plaats daarvan werd haar hart steeds gevoeliger voor Gods wil. Jezus Christus, de Gekruisigde, was haar geliefde. In Jezus vond ze een liefde die vergeeft en redt. Ze was een vrouw met een grote moederliefde, openhartig genoeg om alles te overwegen wat haar medezusters zou kunnen overkomen, maar bereid om het te aanvaarden als het Gods wil was. Plotseling krijg ik moed en zeg ik tegen mezelf: "Ik zal zijn liefde in mijn leven brengen en delen met zijn volk, vooral met mijn medezusters en onze zusters in het vormingshuis."

Ik herinner me het bericht van een paar Nederlandse zusters:

"Nu ik oud ben, hoop ik dat jullie de geest van Moeder Elisabeth kunnen voortzetten, waar jullie ook heen gaan."

De deelnemers bezochten de graven van Moeder Elisabeth, deken Van Baar en 224 zusters (naast de Sint-Petrus-en-Pauluskerk in Wolder).

"Jullie zullen altijd in mijn hart zijn, ik zal jullie altijd in mijn gebeden gedenken, jullie zijn degenen die de geest van Moeder Elisabeth zullen voortzetten."

"Dit zal de laatste keer zijn dat we elkaar zien, maar jullie zullen altijd in mijn hart blijven..." (De zuster zei dit met tranen in haar ogen)

"Ik hou van jullie; ik bid elke dag voor jullie..."

"Ik ben blij dat er een jonge zuster is die de geest van Moeder Elisabeth zal voortzetten..."

"Als deze plek ooit leeg is, is dat niet erg, ik ben blij dat jullie deze geest in jullie land hebben aangewakkerd."

Ik herinner me hun ontroerende boodschap en mijn tranen begonnen weer

te stromen. Ik geloof dat de vlam niet zal doven. Hij mag dan zwak lijken, misschien zelfs bijna gedoofd door de wind, maar hij zal niet doven.

Het gouden tijdperk is inderdaad voorbij, maar de geest leeft voort, diepgeworteld in de harten van velen. We zijn dankbaar dat velen Moeder Elisabeth nog steeds als een voorbeeld zien, zowel in Leut als in Maastricht. Haar naam leeft zelfs voort in Maastricht, waar een straat naar haar vernoemd is. Net zoals de hoop van de oudere zusters nooit vervaagt, zo vervaagt ook die van mij nooit. Zoals paus Franciscus zei in "Spe non Confundit": *hoop ligt in het verlangen naar en de verwachting van goede dingen die komen gaan, ook al weten we niet wat de toekomst brengt. Onzekerheid over de toekomst kan echter soms tegenstrijdige gevoelens oproepen, variërend van vertrouwen tot bezorgdheid, van sereniteit tot angst, van sterke overtuiging tot twijfel en*

onzekerheid. We ontmoeten vaak mensen die hopeloos, pessimistisch en cynisch zijn over de toekomst, alsof niets hen gelukkig kan maken. Moge dit Jubileumjaar voor ons allen een gelegenheid zijn om onze hoop te vernieuwen. Ik geloof dat hoop nooit zal teleurstellen. De dienstbaarheid en hoop van de zusters in Onder de Bogen en in Leut stralen liefde en hoop uit voor de toekomst van de Congregatie. Hun opoffering en uithoudingsvermogen, als levende getuigenis, versterken mijn geloof in de Goddelijke Voorzienigheid. Van tijd tot tijd zie ik de achteruitgang van de zusters, maar in plaats van te klagen en te treuren, ben ik dankbaar dat ik getuige ben geweest van het mysterie van God. Het antwoord "Ja" dat ongetwijfeld op 15 augustus 1836 uit de hemel kwam, zal voortleven. Die missie was door God gepland, met tranen en lijden bevochten, maar wonderen zullen blijven gebeuren (denk aan haar ervaring in EG 54).

Ik ben dankbaar voor mijn ervaring in de kamer van Moeder Elisabeth. Ik heb een hart-tot-hartgesprek met haar gevoerd. Ik heb al mijn hoop en liefde met haar gedeeld. Ik voel dat ze leeft. Ze luistert en brengt al mijn gebeden naar Jezus en de Heilige Maagd Maria. Ik heb geleerd om gevoelig te zijn voor mijn innerlijke stem en te luisteren naar Gods wil. Als vormingsleider is onze taak niet

gemakkelijk. We moeten vele manieren en goede methoden vinden om onze jonge zusters te helpen God te vinden, die vol liefde en mededogen is. We zijn geroepen om hoop te brengen in een lijdende wereld en onze relatie met de gekruisigde Jezus Christus te verdiepen.

De woorden van Moeder Elisabeth aan het einde van haar leven zullen mijn krachtbron zijn: *"Mijn dochters, zet het werk van de Heer voort met ijver en moed. Bid voortdurend en werk samen in eenheid. Geef alles over aan God en zijn heilige wil. Houd vast aan de leer, zodat de gelegde fundamenten gezegend mogen worden door onze geliefde Heer. Neem in moeilijke tijden je kruis op, wees stil en vertrouw alles toe aan de handen van onze Heer. Bid om geduld, richt je blik vaak op het kruis; geloof, mijn dochter, alles komt goed; je hoeft niet langer te wachten... wat valt er nog meer te zeggen? Alles zal vanzelf gebeuren. Moge de naam van de Heer voor eeuwig verheerlijkt worden."*

Dank jullie wel, lieve zusters. Door jullie en deze pelgrimage heb ik zijn genade en liefde werkelijk ervaren.

Gezegend zij God in Zijn heiligen, en geheiligd zij Hij in Zijn werken. Amen. (EG 144). ()*

Een staatnaam in Maastricht is vernoemd naar Moeder Elisabeth Gruyters.

Mijn hart brandt van liefde

Zr. Felicie de Deus Maia

*Graag deel ik mijn ervaringen van de pelgrimage naar Maastricht en Leut.
Mijn aankomst op Schiphol voelde als een droom, ik kon nauwelijks geloven dat ik er was.
Na met mijn groep te zijn uitgestapt,
gingen we naar de immigratie om onze aankomst te melden.
Daarna haalden we onze bagage op en werden we tot mijn grote vreugde
door twee medezusters verwelkomd.*

Onderweg van Amsterdam naar Maastricht genoot ik van het prachtige landschap. Het groene gras, de bomen en planten deden me beseffen hoe wonderbaarlijk Gods schepping is.

Toen we aankwamen bij het klooster Onder de Bogen, werden we bij de ingang met vrolijk gezang en applaus door de zusters begroet. Daarna gingen we naar de Bogenkapel, waar ik knielde en omhoogkeek naar het altaar, het Kruis en Onze Lieve Vrouw. Ik was zo geëmotioneerd, dat de tranen over mijn gezicht stroomden. Het voelde nog steeds onwerkelijk dat ik in het Moederhuis, de plaats waar onze Congregatie werd gesticht, was aangekomen. Niet veel later werden we door de zusters uitgenodigd om samen te bidden: een diepgaand gebed vol dankbaarheid en genade, waardoor ons geloof dat God altijd met ons is, werd versterkt.

Ik was ontroerd toen ik zag hoe de oudere zusters ons gastvrij met een stralende glimlach en oprechte liefde ontvingen. De zusters straalden oprecht geluk uit, alsof ze wilden laten zien hoe blij ze waren met onze aanwezigheid. Ondanks hun hoge leeftijd brandde hun geest nog steeds. Ik ben de Congregatie zeer dankbaar dat ik naar het Moederhuis mocht komen, waar ik kon nadenken over de geschiedenis en de oprichting van de Congregatie. Ook kon ik terugblikken op de ervaringen en het levenspad van Moeder Elisabeth. Deze kans voelde als een geschenk.

De ervaring van een bezoek aan de geboorteplaats van Moeder Elisabeth

Bij het bezoek aan de geboorteplaats van Moeder Elisabeth in Leut, België, werden we uitgenodigd om een wandeling door het dorp te maken. We bezochten haar geboortehuis bij het kasteel. Door de verhalen van zusters over de geschiedenis van die plek, hoe mensen er gevangen zaten en veel leed moesten doorstaan, voelde het donker en stil aan. Moeder Elisabeth zag elke dag mensen lijden en zelfs sterven. Persoonlijk vond ik het daar op z'n zachtst gezegd erg donker en triest.

Toen moest ik denken aan de ervaringen van Moeder Elisabeth, waardoor haar hart werd bewogen om mensen in nood te helpen. Bij het binnenstappen in haar huis, kon ik me voorstellen hoe zwaar haar leven moet zijn geweest. Al sinds haar kindertijd zag ze lijdende medemensen om zich heen. Zij beschouwde haar moeilijke en pijnlijke verleden als een geschenk. Haar ervaring was niet zomaar een wond, maar iets dat haar hart bewoog om mededogen te tonen en goed te doen voor anderen.

Haar ervaringen hebben me geleerd om op een nieuwe manier naar mijn eigen verleden te kijken. Dat ervaringen, hoe pijnlijk ook, niet alleen bittere herinneringen zijn, maar ook een manier om jezelf te ontwikkelen. Ik zie mijn verleden niet langer als een last, maar als een geschenk dat me gevoeliger

Groepsdynamiek binnen de Leut-community in België.

heeft gemaakt en me aanmoedigt om verder te kijken dan mezelf en anderen in nood te helpen. Tijdens mijn verblijf in Leut liep ik op de plekken waar Moeder Elisabeth ooit liep, en ik voelde het buitengewone werk van God: hoe hij een gewoon kind uit het dorp tot een buitengewoon persoon heeft gemaakt.

Een historisch moment was het bezoek aan het huis van familie Nijpels, waar Moeder Elisabeth oprecht de verantwoordelijkheid nam om voor mevrouw Nijpels te zorgen. De kamer van Moeder Elisabeth was eenvoudig en zeer klein. Zelfs in een zeer moeilijke situatie, vol afwijzing, probeerde Moeder Elisabeth dit gezin oprecht en nederig te dienen en bleef ze bidden dat ze zich zouden bekeren en tot God zouden terugkeren. Hieraan terugdenkend word ik diep geraakt en geïnspireerd. Moeder Elisabeth had een hart vol liefde voor degenen die leden, zij leefde in eenvoud en had een diepe band met de gekruisigde Jezus.

Toen ik de plaats bezocht, waar Moeder Elisabeth is begonnen met het helpen van armen en zieken, werd ik diep geraakt door de eenvoud van die plek en de voorstelling van haar grote strijd met zeer beperkte middelen. Het besef dat van hieruit een grote Congregatie is ontstaan, die nu vele mensen in verschillende delen van de wereld bereikt, maakt duidelijk dat oprechte liefde en volharding in het geloof de kiem kunnen zijn voor grote

veranderingen.

Deze pelgrimage leerde me God te ontmoeten door de onbaatzuchtige dienstbaarheid van Moeder Elisabeth. In haar zag ik Gods gelaat, aanwezig bij hen die lijden, een God die barmhartig, edelmoedig en onvermoeibaar in zijn liefde is. De levens en plaatsen die Moeder Elisabeth heeft aangeraakt, worden een soort 'heilige grond' waar Gods liefde in werkelijke daden tot uiting komt.

Door de pelgrimage werd mijn begrip voor het charisma en de missie van Moeder Elisabeth intenser. Ik heb geleerd dat haar missie niet alleen bestond uit fysieke hulp, maar ook uit het raken van de mens met de liefde van Christus. Het volgen van Moeder Elisabeth betekent dat je bereid bent om onvoorwaardelijk lief te hebben, onvermoeibaar te dienen en je hart open te stellen voor Gods voorzienigheid, waar en in welke situatie dan ook. Als vormingsleider word ik geïnspireerd door de geest van Moeder Elisabeth, die een gevoelig hart had voor de noden van de tijd en standvastig was in haar roeping. Ze wachtte niet op een ideale situatie om te gaan handelen, maar beantwoordde Gods stem met concrete daden, ondanks de vele uitdagingen waarmee ze te maken kreeg. Dit is voor mij een roeping om kandidaten voor het religieuze leven niet alleen te vormen wat kennis betreft, maar ook ten aanzien van de gevoeligheid van het hart, de moed om te

handelen en trouw te zijn in de kleine dingen. Een van de grootste geschenken van de gezamenlijke pelgrimage was het diepe gevoel van zusterschap met dezelfde spiritualiteit. Terwijl we in Moeder Elisabeths voetsporen traden, voelde ik dat we niet alleen verbonden waren door de geschiedenis, maar ook door een gemeenschappelijke passie en roeping. Het religieuze leven is geen persoonlijk project, maar een gedeeld antwoord op de roep van Christus' liefde, beleefd in de geest van de Congregatie.

Een gemeenschap is niet alleen een plek om samen te wonen, maar een plek van genade waar elk lid geroepen is om te groeien in liefde, trouw en dienstbaarheid. De pelgrimage verenigde mijn hart in het verlangen om terug te keren naar de oorspronkelijke geest van de Congregatie: het opbouwen van een innige relatie met de gekruisigde Jezus in eenvoud, overgave en mededogen voor de lijdende medemensen en medezusters. Deze pelgrimstocht werd een zeer krachtige bron van spirituele vernieuwing en saamhorigheid. Door met eigen ogen te zien hoe Moeder Elisabeth leefde, bad en diende, werd de oorspronkelijke geest in mij opnieuw aangewakkerd. Ik keerde met een hernieuwde geest terug naar mijn omgeving om:

- a. In de gemeenschap de basiswaarden van de Congregatie nieuw leven in te blazen: eenvoud, diep gebed, dienstbaarheid en empathie voor anderen.

- b. De gemeenschap tot een plek van wederzijdse groei te maken, niet alleen een plek om te wonen, maar een ruimte waar de geest van Moeder Elisabeth levend wordt gehouden door oprechte relaties en gezamenlijke diensten.
- c. De missionaire geest te versterken: een gemeenschap – ongeacht of het een lokale gemeenschap of een vormingshuis betreft – is geen statische plek, maar een missiebasis om de liefde van Christus te midden van de wereld te verkondigen. Vooral in het vormingshuis inspireerde deze pelgrimage me om de vormelingen dieper te laten kennismaken met de wortels van de Congregatiespiritualiteit. Niet alleen door middel van theorie, maar ook door ervaringen, levensverhalen en daadwerkelijke betrokkenheid bij het apostolaat. Zo wordt het vormingshuis een plek waar de erfenis van Moeder Elisabeth voortleeft door ons leven te delen en een goede getuigenis af te leggen voor anderen.

Dit waren mijn ervaringen en vanuit mijn hart wil ik alle zusters van Onder de Bogen en de Provincie Indonesië hartelijk bedanken voor jullie gebeden, aandacht, steun en de diensten die jullie ons tijdens de bedevaart hebben verleend. Jullie aanwezigheid heeft me Gods onvoorwaardelijke liefde in mijn leven doen voelen. Nogmaals hartelijk dank voor alles. God zegene ons! (*)

Vóór het gerechtsgebouw van Maastricht (voorheen Ziekenhuis St. Annadal, dat door de Congregatie werd beheerd).

Fotogalerij

John Dautzenberg, deken van de Sint Servaasbasiliek, zegende de pelgrims tijdens de openingsviering van het programma in de kapel Onder de Bogen in Maastricht.

Bijeenkomst met het Generaal Bestuur in de koffiekamer.

Een vertegenwoordiger van de pelgrims steekt een kaars aan ter gelegenheid van de opening van het Pelgrimageprogramma in de Kapittelzaal.

Samen met pater Dennis, SVD, een van de sprekers tijdens de pelgrimage.

Samen met Deken John Dautzanberg (rechts) op het balkon van de Sint Servaasbasiliek in Maastricht.

Samen met pater Ignatius Julian tijdens een bezoek aan de Sint Matthiaskerk in Maastricht.

Voor het beeld van Onze Lieve Vrouw Stere der Zee tijdens een bezoek aan de basiliek van OLV Stere der Zee.

Bijeenkomst in een tent in de achtertuin van de Leut-communiteit in België.

*Tijdens een bezoek aan de Vincentiusstichting,
één van de plaatsen waar de zusters van de Leut-communiteit in België hun werk verrichten.*

Samen met de heer Paul en mevrouw Olivia, de huidige eigenaren van het huis van de familie Nijpels.

Tegenover het Eerste Klooster aan de Lenculenstraat, dat momenteel in gebruik is als studentenappartement.

Een bezoek aan het Congregatiearchief, Onder de Bogen.

Na de culturele voorstelling in de Cecilia-zaal, Onder de Bogen, ontvangen de pelgrims een zegen van emeritus bisschop Wiertz (emeritus).

Een kennismaking met de Nederlandse cultuur op de Zaanse Schans, Amsterdam.

Met vreugde en dankbaarheid in hun hart namen de pelgrims de attenties van het Generaal Bestuur en het Nederlandse Regionaal Bestuur in ontvangst.

Generalat CB Sisters
St. Servaasklooster 14,
6211 TE Maastricht, the Netherlands